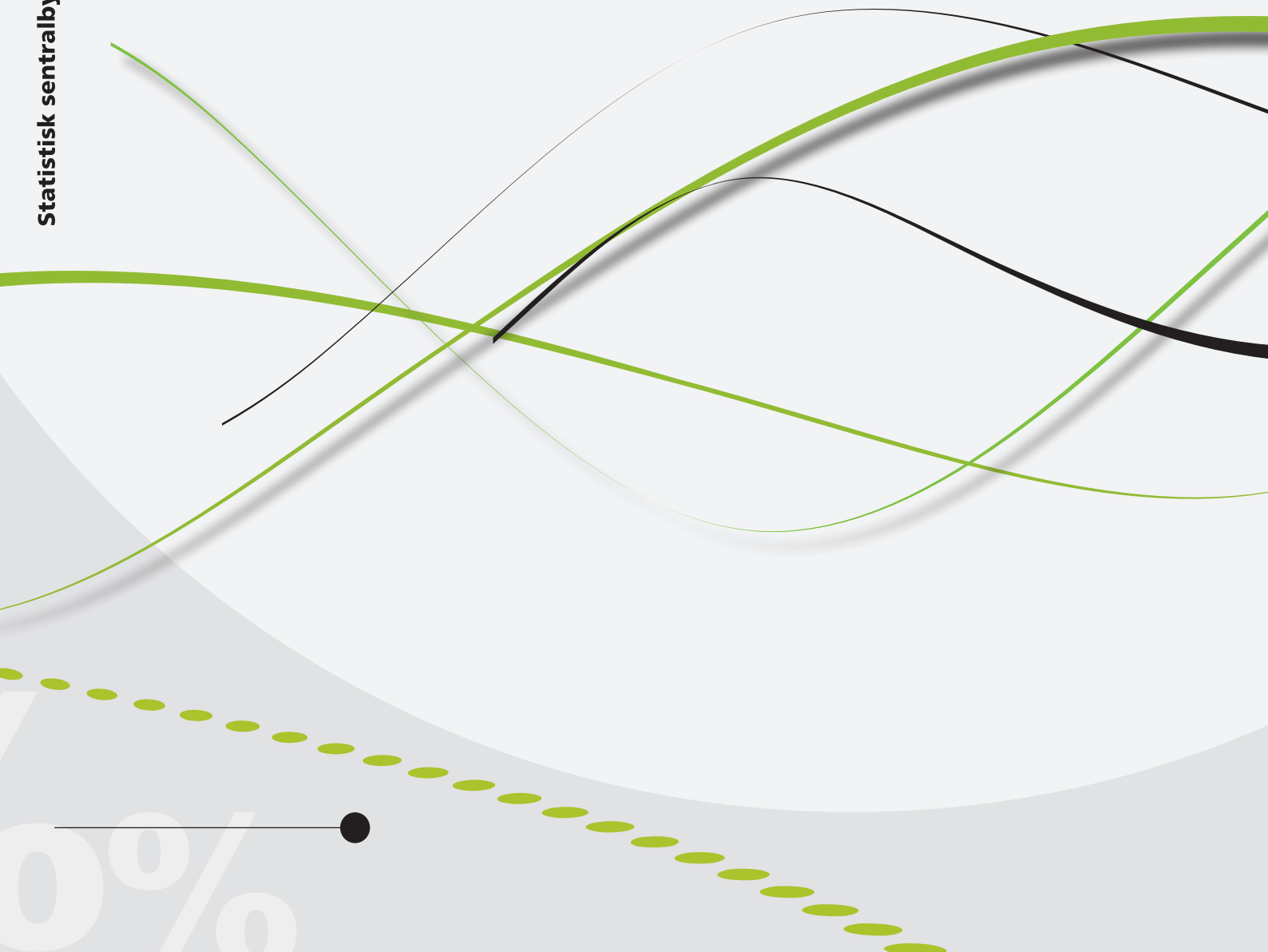

Alice Steinkellner og Anne Marie Rustad Holseter

Befolkningens utdanningsnivå, etter spørreundersøkelsen om utdanning fullført i utlandet

Alice Steinkellner og Anne Marie Rustad Holseter

**Befolkningens utdanningsnivå, etter
spørreundersøkelsen om utdanning fullført i
utlandet**

Rapporter I denne serien publiseres analyser og kommenterte statistiske resultater fra ulike undersøkelser. Undersøkelser inkluderer både utvalgsundersøkelser, tellinger og registerbaserte undersøkelser.

	Standardtegn i tabeller	Symbol
© Statistisk sentralbyrå	Tall kan ikke forekomme	.
Ved bruk av materiale fra denne publikasjonen skal	Oppgave mangler	...
Statistisk sentralbyrå oppgis som kilde.	Oppgave mangler foreløpig	...
Publisert juni 2013	Tall kan ikke offentliggjøres	:
	Null	-
ISBN 978-82-537-8679-7 (trykt)	Mindre enn 0,5 av den brukte enheten	0
ISBN 978-82-537-8680-3 (elektronisk)	Mindre enn 0,05 av den brukte enheten	0,0
ISSN 0806-2056	Foreløpig tall	*
Emne: Utdanning	Brudd i den loddrette serien	—
	Brudd i den vannrette serien	
Trykk: Statistisk sentralbyrå	Desimaltegn	,

Forord

Rapporten Befolkningens utdanningsnivå, etter spørreundersøkelsen om utdanning fullført i utlandet, presenterer statistikk som skal belyse innvandreres utdanningsnivå. Det har lenge manglet data om innvandreres utdanning, derfor ble det vinteren 2011/2012 gjennomført en spørreundersøkelse blant innvandrere for å kartlegge hvilken utdanning de har fullført før innvandring til Norge. På grunnlag av spørreundersøkelsen ble det foretatt en oppdatering av registeret over befolkningens utdanningsnivå. Rapporten presenterer statistikk og analyser som bygger på denne oppdateringen.

Tilsvarende spørreundersøkelser ble foretatt i 1991 og 1999.

Rapporten er skrevet av seniorrådgiverne Alice Steinkellner og Anne Marie Rustad Holseter, Seksjon for utdanningsstatistikk. Holseter har skrevet kapittel 5 om botid, og Steinkellner har skrevet de andre kapitlene.

Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet har finansiert arbeidet.

Statistisk sentralbyrå, 7. mai 2013.

Hans Henrik Scheel

Sammendrag

Rapporten belyser innvandreres utdanning etter oppdatering av registeret over befolkningens utdanningsnivå. Før oppdateringen ble det gjennomført en spørreundersøkelse blant innvandrere om utdanning som er tatt i utlandet før innvandring til Norge. Spørreundersøkelsen førte til at andelen uoppgitt ble redusert fra 43 prosent til om lag 20 prosent.

De som sammenlignes her er innvandrere, norskfødte med innvandrerforeldre og den øvrige befolkningen i aldersgruppen 25-49 år. Innvandrere har en større andel med høyeste fullførte utdanning på grunnskolenivå og på lang universitets- og høyskoleutdanning enn begge de to andre gruppene. 27 prosent av innvandrere, 26 prosent av norskfødte med innvandrerforeldre og 18 prosent av den øvrige befolkningen har grunnskole som høyeste fullførte utdanning. Blant innvandrere har 16 prosent lang universitets- eller høyskoleutdanning på mer enn fire år. I den øvrige befolkningen har 10 prosent utdanning på dette nivået, mens 14 prosent av norskfødte med innvandrerforeldre har det. To prosent av innvandrerne har ingen fullført utdanning, og de fleste av dem er kvinner.

Innvandrere fra Europa utgjør den største innvandringsgruppen når vi fordeler på verdensdeler. Vel halvparten av innvandrere i aldersgruppen 25-49 år kommer fra et europeisk land. Det er EU-land i Øst-Europa som står for den største andelen fra Europa. Polske innvandrere er i absolutt flertall med nesten 45 300, og som nummer to i antall er de svenske med omtrent 19 500 personer. Deretter kommer de fleste fra Litauen og Tyskland. Innvandrere fra andre verdensdeler følger deretter i antall. Innvandrere fra Irak, Somalia og Pakistan utgjør også relativt store grupper i antall.

To av tre polske menn som har innvandret til Norge, har videregående skole som den høyeste fullførte utdanningen. For polske kvinner er andelen 39 prosent og 26 prosent har universitets- eller høyskoleutdanning som er lengre enn fire år. Bare 10 prosent av polske menn har fullført like lang utdanning.

For innvandrere fra Afrika er utdanningsnivået lavt. Blant afrikanske kvinner er det 8 prosent som ikke har fullført noen utdanning, og nesten halvparten har grunnskole som høyeste fullførte utdanning. Bare 5 prosent har lang høyere utdanning. Afrikanske menn ligger noen prosentpoeng over, men utdanningsnivået er lavt også for mennene.

Av kommuner med over 1000 innvandrere, er Tromsø den kommunen som har størst andel innvandrere med lang høyere utdanning. Om lag en av tre innvandrere bosatt i Tromsø har fullført en lang høyere utdanning. Her finner vi også lavest andel med grunnskole eller videregående skole som høyeste fullførte utdanning.

Lærerutdanninger og utdanninger i pedagogikk, hvor allmennlærer- og førskolelærerutdanningene inngår, er det fagfeltet hvor det er størst forskjell i fullførte utdanninger for innvandringskategoriene på korte høyere utdanninger. For innvandrere har 11 prosent med høyere utdanning på fire år eller mindre, fullført en slik utdanning. For den øvrige befolkningen derimot, har nesten 22 prosent fullført denne type utdanning. For de lengste universitets- og høyskoleutdanningene, de som er lengre enn fire år, er det størst forskjell på fagfeltet samfunns- og juridiske fag. Ni prosent av innvandrerne og 22 prosent av den øvrige befolkningen har fullført slik utdanning.

Tallene viser at de sist ankomne innvandrerne er høyere utdannet enn de som har bodd her lenge. Mens 47 prosent av de som har bodd i Norge i 0-4 år har en høyere utdanning, er tilsvarende tall 32 prosent for de som har bodd her i 20 år eller mer.

Abstract

This report describes the education of immigrants subsequent to the update to the register of the population's level of education. Prior to the update, a survey on education completed abroad before immigration to Norway was conducted among immigrants. As a result of the survey, the unknown proportion was reduced from 43 per cent to about 20 per cent.

Comparisons are made between immigrants, Norwegian-born to immigrant parents and the rest of the population in the age group 25-49 years. The proportion with highest level of completed education at compulsory schooling and long higher education is higher for immigrants than the two other groups. Twenty-seven per cent of immigrants, 26 per cent of Norwegian-born to immigrant parents and 18 per cent of the rest of the population have compulsory schooling as their highest completed education. Among immigrants, 16 per cent have a long university or college university education lasting more than four years. In the rest of the population, 10 per cent have education at this level, while the corresponding figure for Norwegian-born to immigrant parents is 14 per cent. Two per cent of immigrants have no completed education, and most of these are women.

Distributed by continent, immigrants from Europe are the largest immigration group. More than half of the immigrants aged 25-49 years are from a European country. EU countries in Eastern Europe have the highest number of immigrants from Europe. Polish immigrants have an absolute majority, with almost 45 300 persons, and the Swedes are next with about 19 500. Otherwise, most other immigrants from European countries are from Lithuania and Germany. The number of immigrants from the rest of the world is the next highest, and these are from Iraq, Somalia and Pakistan.

Two of three Polish men who have immigrated to Norway have upper secondary education as their highest completed education. For women, the proportion is 39 per cent. Twenty-six per cent of Polish women have a university or university college education longer than four years. Only 10 per cent of Polish men have completed education of this length.

The level of education among immigrants from Africa is low. Eight per cent of African women have no completed education, and almost one out of two have primary or lower secondary education as their highest completed education. Only 5 per cent have a long higher education. The percentage for African men is slightly higher, but the education level for men is also low.

Immigrants in Tromsø have generally a high level of education. Of the counties with over 1 000 immigrants, Tromsø has the highest proportion with highly educated immigrants. About one out of three domiciled immigrants have completed a long higher education. Tromsø also has the lowest proportion with primary, lower or upper secondary education as the highest completed education.

Teacher education and pedagogical education, which includes general teacher and nursery teacher education, is the field of education with the biggest difference of completed education for the immigrant categories. Eleven per cent of immigrants with a higher education of four years or less have completed this type of education, and the corresponding figure for Norwegian-born with immigrant parents is one out of ten. Among the rest of the population, almost one out of four have completed this type of education.

Figures show that the newest immigrants are considerably higher educated than those who have lived here for a long time. While 47 per cent of those who have lived in Norway for 0-4 years have higher education, the corresponding figure for those who have lived here for 20 years or more is 32 per cent.

Innhold

Forord	3
Sammendrag	4
Abstract	5
1. Innledning	7
1.1. Bakgrunn	7
1.2. Problemstilling	8
1.3. Feilkilder og usikkerhet.....	8
1.4. Definisjoner	9
2. Demografiske særtrekk	10
3. Utdanningsnivå	11
3.1. Norges innvandrere er både høyt og lavt utdannet	11
3.2. Verdensdeler	14
3.3. Landbakgrunn	15
3.4. Kjønnforskjeller for utvalgte land	16
3.5. Innvandringsgrunn.....	18
3.6. Kommuner.....	19
4. Fagfelt	20
4.1. Færre innvandrere med lærerutdanninger	20
4.2. Innvandrere har flest fullførte innen naturvitenskapelige fag	21
5. Innvandrernes utdanning i lys av botid	22
5.1. Botid, utdanningsnivå og kjønn	24
5.2. Botid, utdanningsnivå, landgrupper og land	26
5.3. Botid, fagfelt, og kjønn.....	27
Referanser	29
Vedlegg A: Tabeller	30
Figurregister	43
Tabellregister	44

1. Innledning

1.1. Bakgrunn

Vinteren 2011/2012 gjennomførte SSB en spørreundersøkelse blant innvandrere som var registrert med uoppgitte utdanningsopplysninger i SSBs registre. Dette ble gjort for å få informasjon om utdanning de har fullført i andre land enn Norge. Før undersøkelsen manglet SSB opplysninger om utdanning for mer enn fire av ti innvandrere som er 16 år eller mer.

Problemet med manglende opplysninger om utdanning har eksistert i mange år. Derfor ble det gjennomført tilsvarende spørreundersøkelser i 1991 og 1999. Etter 1999 har innvandringen til Norge økt mye, og antallet med ukjent utdanning har fortsatt å vokse. Dette har ført til at det opp gjennom årene har blitt en stor gruppe innvandrere med ukjent utdanning, samtidig som registeropplysningene er nesten fullstendig for resten av befolkningen.

Denne rapporten bygger på data fra SSB's statistikk over befolkningens utdanningsnivå. Det vil si den høyeste fullførte utdanningen som bosatte personer i Norge på 16 år eller mer har oppnådd.

Utdanningsdata om alle som er registrert bosatt i Norge, innhentes i dag vanligvis fra forskjellige registre, hovedsaklig fra de studieadministrative systemene ved norske læresteder og diverse autorisasjonsregistre. Selv om alle eksisterende tilgjengelige datakilder utnyttes, har SSB hittil ikke fått opplysninger om utdanning som er fullført av personer i utlandet dersom de ikke har vært registrert i disse kildene. Dette har medført at antallet med ukjent fullført utdanning har vokst for hvert år i takt med tilstrømmingen av innvandrere til Norge.

I spørreundersøkelsen som SSB gjennomførte i 2011/2012 ble det sendt ut brev til nesten 218 000 personer. Data fra undersøkelsen inneholder for det meste svar fra personer som er kommet til Norge etter forrige undersøkelse som ble gjennomført i 1999. Data fra undersøkelsen fanger derfor opp nyankomne/relativt nyankomne innvandrere.

Det ble bare sendt ut brev til innvandrere som var 20 år eller eldre på undersøkelsestidspunktet, fordi vi antok at de som er yngre vil komme i kontakt med det norske utdanningssystemet, og at vi derfor vil få data om dem gjennom skolenes innrapportering. Studenter vil bli innrapportert til SSB når de har oppnådd en utdanning, en grad, så studenter var ikke med i undersøkelsen. De som ikke svarte i 1999, var med i undersøkelsen hvis de fremdeles var registrert som bosatt i Norge.

I undersøkelsen var det mulig å svare enten på nett- eller papirskjema, og på elleve ulike språk. Informasjonsbrev og spørreskjema som ble sendt i posten, forelå på to språk: norsk, og engelsk eller det offisielle språket i vedkommendes hjemland hvis det var et av de ti største språkene. Hvis respondentene ønsket å svare på et annet språk enn det språket de hadde fått papirskjema på, kunne de velge et annet språk på nettet.

Ved utgangen av mars 2012 ble det satt sluttstrek. Nesten 139 000 personer hadde da svart på undersøkelsen, noe som gir en svarprosent på vel 64. I tillegg kommer noen hundre svar som er sendt inn i ettertid og som vil telle med i statistikken per 1.10.2012. Noen av de utsendte brevene kom tilbake merket med «adressat ukjent», det vil si at postverket ikke har levert brevet på adressen som er oppgitt i Folkeregisteret. Personene kan være utvandret eller ha flyttet internt i Norge. Det var om lag 22 900 brev som kom i retur. Trekker vi fra returene, får vi en svarprosent på 72. Av alle svar kom 57 prosent inn elektronisk via web. Etter undersøkelsen, situasjonen per 1.10.2011, var andelen med uoppgitt utdanningsnivå

sunket fra 43 prosent til om lag 20 prosent, og 101 000 personer står nå med uoppgitt utdanning i registeret (omtalt i kapittel 2.2).

Spørreskjemaet som innvandrerne skulle svare på, omfattet ti spørsmål om fullført utdanning, skolegangens varighet og fagområde. Dessuten ble de spurt om hvilket år og i hvilket land de fullførte skolegangen eller studiene. Spørsmålene var tilrettelagt for avkrysning og utdanningsnivåene tredelt, i grunnskole, videregående skole, samt universitet og høgskole. Spørsmålene ble utformet slik at det ble mulig å lage sammenlignbar statistikk. Svarene i undersøkelsen inngår i norsk utdanningsstatistikk. I norsk utdanningsstatistikk brukes "Norsk standard for utdanningsstatistikk", den såkalte NUS-standard, for å gruppere utdanningen. Det finnes et tilsvarende internasjonalt kodeverk, ISCED, som gjør det mulig å foreta internasjonale sammenligninger.

1.2. Problemstilling

Mangel på utdanningsopplysninger for innvandrere gjør det vanskelig å forske og gjøre analyser om hvilken betydning utdanning har. Det har eksistert et godt data-materiale for personer som har tatt sin utdanning i Norge, og andelen uoppgitt har vært veldig liten. For innvandrere derimot, var andelen uoppgitt 43 prosent før undersøkelsen. Det har ikke eksistert egnede datakilder for innhenting av innvandreres utdanning. Dette har ført til en skjevhet i datagrunnlaget som har gjort det vanskelig å presentere et godt bilde av ulike grupper og befolkningen som helhet i statistikken. Etter at den siste undersøkelsen ble gjennomført, er nå andelen med uoppgitt utdanning redusert til om lag 20 prosent. Det jobbes også for å kunne hente så mye som mulig av utdanningsopplysninger fra andre kilder.

Denne rapporten skal kartlegge hvordan det står til med innvandrernes utdanning ut fra det vi vet i dag. Vi vil se på innvandrernes utdanning spesielt, men også sett i sammenheng med norskfødte med innvandrerforeldre og den øvrige befolkningen. Utdanningsnivå og fagområder vil bli fordelt på kjønn, alder, landbakgrunn og botid.

1.3. Feilkilder og usikkerhet

I alle spørreundersøkelser kan det oppstå feilkilder, også i spørreundersøkelsen om utdanning fullført i utlandet. Det har vært lagt ned mye arbeid i å få spørreskjema så tydelig og enkelt som mulig. Tilsvarende undersøkelse har vært gjennomført to ganger tidligere og det har vært gjennomført pilotundersøkelser. Det har også vært testet på testpersoner, så man kan vel si at spørreskjema har vært grundig testet tidligere. Spørreskjemaet i denne undersøkelsen er et relativt enkelt skjema, men dette utelukker likevel ikke at det kan finnes personer som har vært usikre når de skulle fylle ut skjemaet. Utdanningssystemet er bygd opp forskjellig i ulike land og vi kan derfor ikke utelukke at utfyllingsfeil kan ha blitt begått. I løpet av undersøkelsesperioden mottok vi noen telefoner om spørsmål angående utfylling, men omfanget var ikke så stort at det ga oss grunn til å tro at det var representativt.

På grunn av manglende data, må man være forsiktig i tolkningen av tallene. I denne rapporten har vi tatt utgangspunkt i dem vi har utdanningsopplysninger om. Alle andeler er regnet ut av personer vi kjenner utdanningen til. Totalt sett mangler det utdanningsopplysninger for nesten 21 prosent av innvandrerne. Manglende data varierer med landbakgrunn. For noen land mangler det mer enn for andre. Blant innvandrere fra EU-land i Øst-Europa er andelen uoppgitte størst. SSB mangler utdanningsopplysninger for nesten halvparten av innvandrerne fra Estland og Latvia, hhv. 49 og 48 prosent. Også innvandrere fra Slovakia (39 prosent), Litauen (37 prosent) og Polen (36 prosent) har veldig høy andel uoppgitte. Land med liten uoppgittandel er blant annet Kroatia (8 prosent), Burma (8 prosent) og Bosnia-Hercegovina (5 prosent).

Andelen manglende data varierer også med alder. Det mangler flest for innvandrere i 20-årene. For innvandrere i alderen 20-24 år er det over 32 prosent med uoppgitt utdanning. Andelen uoppgitte synker deretter med alderen. For innvandrere i alderen 50-54 år er for eksempel denne andelen nede i 12 prosent uoppgitte. For personer i alderen 16-24 år med uoppgitt utdanningsnivå er det rimelig å anta at en stor del av dem vil komme i kontakt med det norske skolesystemet. Mange vil gå på skole i Norge. Dette innebærer at de da vil bli innrapportert til SSB, slik at det i fremtiden vil være utdanningsopplysninger om disse.

Tabell 2.1. Antall og andel i innvandrere med uoppgitt utdanning i ulike aldersgrupper. Prosent. 1. oktober 2011

Aldersintervall	Totalt	Uoppgitte	Prosent
16-19 år	19 613	5 339	27
20-24 år	40 724	13 071	32
25-29 år	70 934	21 894	31
30-34 år	76 161	19 483	26
35-39 år	66 420	14 096	21
40-44 år	57 191	9 866	17
45-49 år	48 467	6 860	14
50-54 år	36 181	4 430	12
55-59 år	25 219	2 626	10
60-64 år	17 474	1 202	7
65 år og over	32 323	2 183	7
Alle aldre	490 707	101 050	21

Kilde: Utdanningsstatistikk, Statistisk sentralbyrå.

1.4. Definisjoner

Statistikken i denne rapporten omfatter personer som er registrert som bosatt i Norge per 1.10.2011. Betegnelsene vi bruker for de tre innvandringskategoriene er i tråd med SSB's "standard for gruppering av personer etter innvandringsbakgrunn". *Innvandrere* er personer som er bosatte i Norge men født i utlandet av to utenlandsfødte foreldre. De har på et tidspunkt innvandret til Norge. *Landbakgrunn* er deres fødeland. *Norskfødte med innvandrerforeldre* er personer som er født i Norge med to foreldre som er født i utlandet, og som i tillegg har fire besteforeldre som er født i utlandet. I Norge er denne gruppen ganske liten, og i 2011 var det bare i underkant av 30 000 personer av disse som var 16 år eller eldre. Aldersmessig er denne gruppen en veldig ung gruppe sammenlignet med dem som er innvandrere og den øvrige befolkningen. 78 prosent er i alderen fra og med 16 år til og med 29 år.

Selv om denne rapporten først og fremst handler om innvandrere, vil vi holde gruppen norskfødte med innvandrerforeldre separat som en gruppe, slik at den ikke inngår i omtalen av *den øvrige befolkningen*. Når det gjelder den øvrige befolkningen, kan det inngå personer her med en utenlandsfødt forelder. Det vil derfor ikke være riktig å omtale dem som personer uten innvandringsbakgrunn. Vi omtaler dem derfor som den øvrige befolkningen i tråd med SSB's standard.

Blant de 490 700 innvandrerne mangler vi utdanningsopplysninger for omlag 101 000 personer. Disse blir holdt utenom i tabeller og figurer om utdanning siden vi ikke kjenner utdanningen deres.

Når vi todeler innvandreres landbakgrunn, bruker vi betegnelsene landgruppe 1 og 2 som består av følgende verdensregioner:

- *Landgruppe 1*: EU/EFTA-land, Nord-Amerika, Australia og New Zealand.
- *Landgruppe 2*: Europa utenom EU/EFTA, Asia (inkludert Tyrkia), Afrika, Sør og Mellom-Amerika og Oseania utenom Australia og New Zealand.

Høyere utdanningsnivå er todelt. Universitets- og høyskoleutdanninger på lavere nivå er utdanninger med en varighet på fire år eller mindre og omtales som kort høyere utdanning. Universitets- og høyskoleutdanninger på høyere nivå er utdanninger med en varighet på mer enn fire år og omtales som lang høyere

utdanning. Forskerutdanninger er inkludert i lang høyere utdanning hvis ikke noe annet er oppgitt.

I videregående utdanning er det inkludert nivået påbygging til videregående utdanning, som omfatter utdanninger som bygger på videregående skole, men som ikke er godkjent som høyere utdanning.

Innvandringsgrunn omfatter alle innvandrere med ikke-nordisk statsborgerskap som innvandret til Norge for første gang i perioden 1990-2011. Arbeidstakere på korttidsopphold, det vil si under seks måneder, registreres ikke som bosatte i Norge og er her ikke medregnet i begrepet *arbeidsinnvandring* (SSB 2012c). I tabellene over innvandringsgrunn er uoppgitte utelukkende de fra de nye EØS-landene, og utelukkende de med innvandringsår 2009 eller 2010. Dette skyldes nye registreringsregler for EU/EØS- borgere. Fra 1. oktober 2009 trenger ikke disse å søke om oppholdstillatelse i Norge. De skal i en overgangsperiode registrere oppholdet sitt i den såkalte EØS-basen. I 2010 har antallet uoppgitte sunket til bare 147 og i 2011 er det ingen uoppgitte.

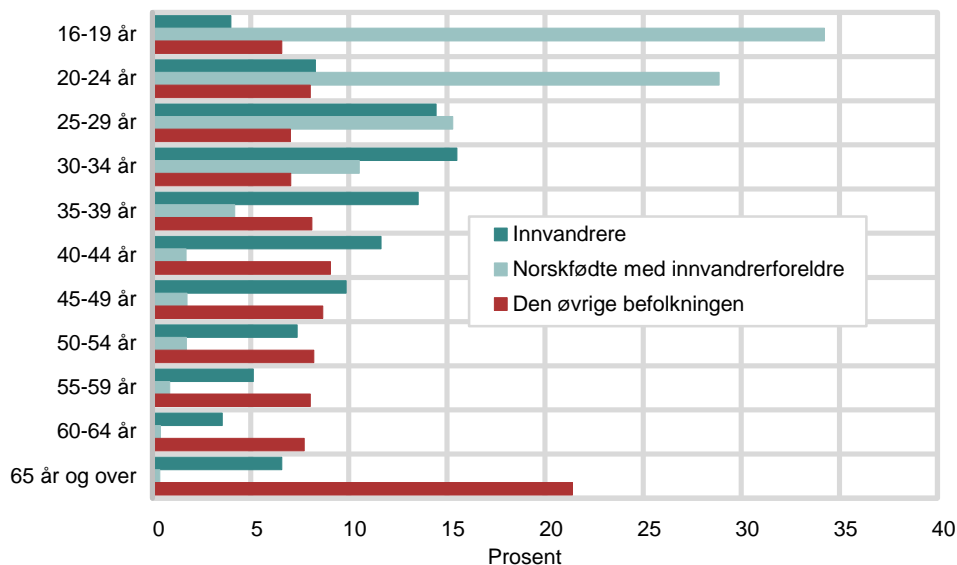
2. Demografiske særtrekk

I 2011 har innvandrerne i Norge bakgrunn fra 219 land og selvstyrte regioner. De polske er i absolutt flertall, og det er nesten 45 300 polske innvandrere i aldersgruppen 25-49 år. Som nummer to i antall er de svenske med omtrent 19 500 personer. Utenom disse kommer de fleste fra Litauen, Tyskland, Irak, Somalia og Pakistan.

Alderssammensetningen er forskjellig når vi ser på innvandrere, norskfødte med innvandrerforeldre og den øvrige befolkningen. Vi skal vise hvordan de ulike innvandringskategoriene er forskjellige med hensyn på alder, og at det får betydning for valg av aldersgruppe i denne rapporten. Siden alderssammensetningen er så forskjellig, vil vi bruke spesifikke aldersgrupper i sammenligningene av den høyeste fullførte utdanningen. Alderssammensetning, vil ellers kunne påvirke hvilken fullført utdanning vi finner i de forskjellige kategoriene hvis vi tenker oss at alder i seg selv kan være en forklaringsfaktor når det gjelder fullført utdanning.

Tall fra befolkningsstatistikken viser at i løpet av 2011, var de fleste som innvandret til Norge i 20-årene. Den største gruppen er aldersmessig 25-29 år og dette har vært trenden i mange år. I 2011 kom det over 16 000 innvandrere bare i aldersgruppen 25-29 år (SSB 2012a), noe som er mer enn i de andre aldersgruppene.

I utgangspunktet var det innvandrerne vi manglet utdanningsopplysninger om. For de norskfødte med innvandrerforeldre har vi utdanningsopplysninger om de aller fleste, slik som for den øvrige befolkningen. Vi ønsker likevel å skille ut norskfødte med innvandrerforeldre som en egen gruppe, fordi denne gruppen er svært forskjellig fra de andre gruppene. Norskfødte med innvandrerforeldre er en svært ung gruppe i Norge (se figur 2.1). Bare 7 prosent av de norskfødte med innvandrerforeldre i datamaterialet, som er de over 16 år, er 40 år eller eldre og hele 78 prosent er i alderen 16-29 år. Dette har naturligvis sammenheng med at innvandringen til Norge startet så smått på 1960-1970-tallet og ble større etter hvert. Det er derfor ikke så mange norskfødte med innvandrerforeldre som har blitt så veldig gamle ennå.

Figur 2.1. Aldersfordeling for befolkningen som er 16 år eller eldre. 1. oktober 2011. Prosent

Kilde: Utdanningsstatistikk, Statistisk sentralbyrå.

Figur 2.1 viser aldersfordelingen blant innvandrere i Norge, norskfødte med innvandrerforeldre og den øvrige befolkningen. Vi ser at også innvandrergruppen som helhet er yngre enn den øvrige befolkningen. Blant innvandrerne er det en større andel i de midterste aldersgruppene, det vil si mellom 20 og 49 år enn i den øvrige befolkningen. For eksempel er 30 prosent av innvandrerne i aldersgruppen 30-39 år, mens 15 prosent av den øvrige befolkningen befinner seg i denne aldersgruppen. Den øvrige befolkningen har en annen aldersstruktur enn de to andre gruppene med nokså like store aldersgrupper. Innvandrerne har en mindre andel i de eldre aldersgruppene fra 50 år og oppover enn den øvrige befolkningen. Det er spesielt fra 65 år og over at det er størst forskjell på innvandrerne og den øvrige befolkningen. Andelen innvandrere på 65 år eller mer er 7 prosent, mens for den øvrige befolkningen er 21 prosent i denne aldersgruppen. I denne rapporten har vi derfor valgt å se spesielt på aldersgruppen 25-49 år når vi skal belyse innvandrernes utdanning spesielt. Det er i denne alderen de fleste innvandrere befinner seg, og ved fylte 25 år er det også mulig å ha fullført en høyere utdanning.

3. Utdanningsnivå

Hva kjennetegner innvandreres utdanningsnivå og er det forskjell på utdanningsnivå etter hvilket land eller verdensdel innvandrerne kommer fra? Hvor stor er andelen på de forskjellige utdanningsnivåene? Hva er sammenhengen mellom utdanningsnivå og innvandringsgrunn? Vi skal i dette kapitlet se på utdanningsnivået for de tre innvandringskategoriene: innvandrere, norskfødte med innvandrerforeldre og den øvrige befolkningen for aldersgruppen 25-49 år.

3.1. Norges innvandrere er både høyt og lavt utdannet

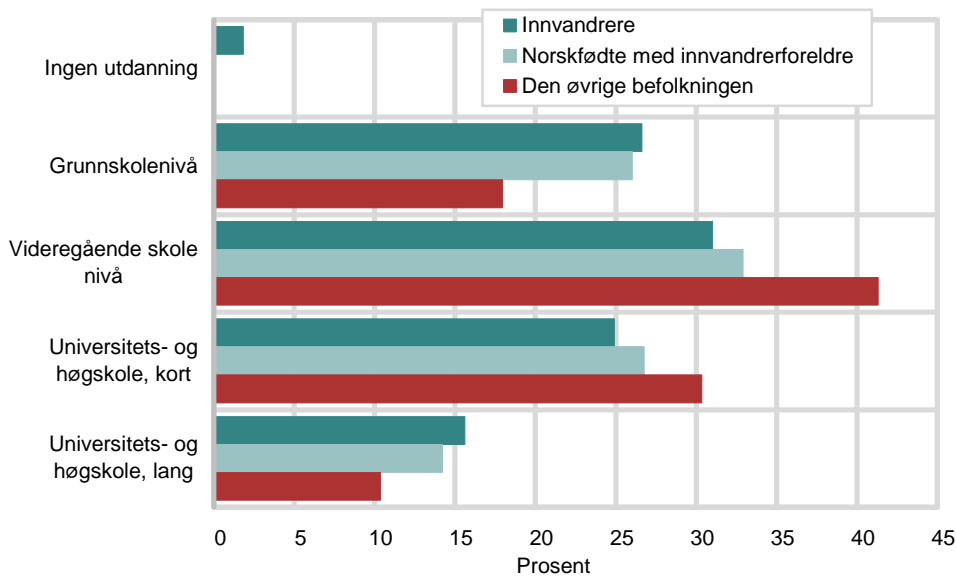
Innvandrere har en størst andel med høyeste fullførte utdanning på grunnskolenivå, men samtidig er andelen med lang universitets- og høgskoleutdanning større blant innvandrere enn for norskfødte med innvandrerforeldre og den øvrige befolkningen (se figur 3.1). 27 prosent av innvandrere og 18 prosent av den øvrige befolkningen i aldersgruppen 25-49 år, har grunnskole som sin høyeste fullførte utdanning. Blant innvandrere har 16 prosent lang universitets- og høgskoleutdanning på mer enn fire år. I den øvrige befolkningen har 10 prosent utdanning på dette nivået.

På utdanningsnivåene i mellom, videregående og kort høyere utdanning, er derimot andelen for innvandrere minst. 41 prosent av den øvrige befolkningen og 31

prosent av innvandrere, har videregående opplæring som sin høyeste fullførte utdanning. Også for kort universitets- og høgskolenivå har innvandrere lavest andel. For innvandrere har en av fire, og for den øvrige befolkningen har nesten en av tre kort høyere utdanning.

To prosent av innvandrere i aldersgruppen 25-49 år har ingen fullført utdanning. Dette utgjør 4 500 personer av de om lag 247 000 innvandrere som det finnes utdanningsopplysninger om. 1 182 flere kvinner enn menn har ikke fullført noen utdanning.

Figur 3.1. Personer i alderen 25-49 år, etter utdanningsnivå og innvandringskategori per 1. oktober 2011. Begge kjønn. Prosent

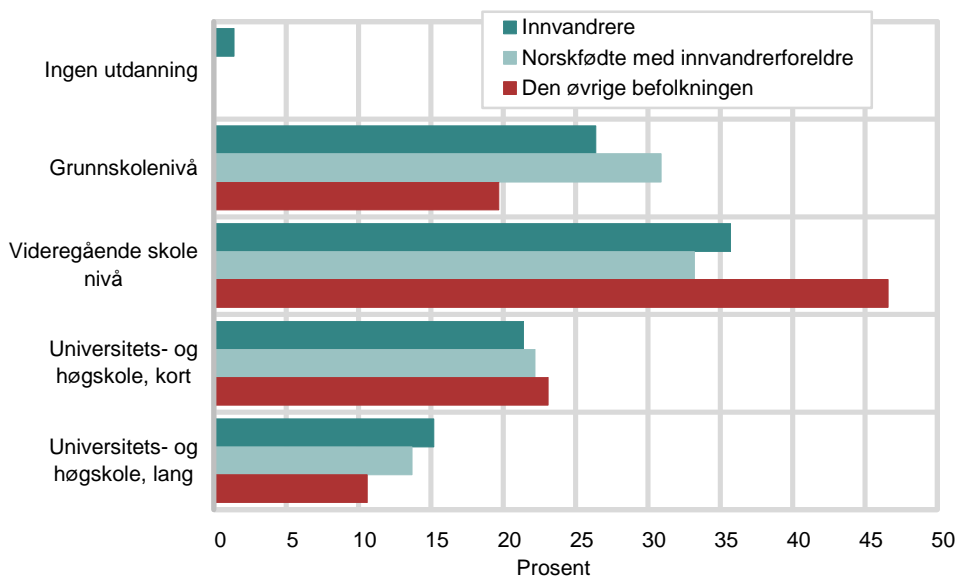
Kilde: Utdanningsstatistikk, Statistisk sentralbyrå.

De største kjønnsforskjellene blant innvandrere, finnes blant dem som har videregående skole som høyeste fullførte utdanning. Her skiller det ti prosentpoeng (se figur 3.2 og 3.3). Andelen menn med videregående som høyeste fullførte utdanning er 36 prosent blant innvandrere i alderen 25-49 år og 26 prosent for kvinner. På utdanningsnivå høyere enn videregående, er det derimot kvinnene som er mest representert. Det er en større andel kvinner blant innvandrere som har universitets- og høgskoleutdanning, spesielt universitetsutdanninger med en varighet på fire år eller mindre. 29 prosent av kvinnene har kort universitets- og høgskoleutdanning, mens 21 prosent av mennene har det. Når det gjelder lang universitets- og høgskoleutdanning, er andelen jevnere. 16 prosent av kvinnene og 15 prosent av mennene i alderen 25-49 år har lang universitets- og høgskoleutdanning.

Trenden med at flere i den øvrige befolkningen enn blant innvandrere har utdanning på kort universitets og høgskolenivå er mer markert for kvinner enn for menn. 38 prosent av kvinner i den øvrige befolkningen og 29 prosent av innvandrere har kort universitets- eller høgskoleutdanning. For menn er det 23 prosent for den øvrige befolkningen og 21 prosent for innvandrere.

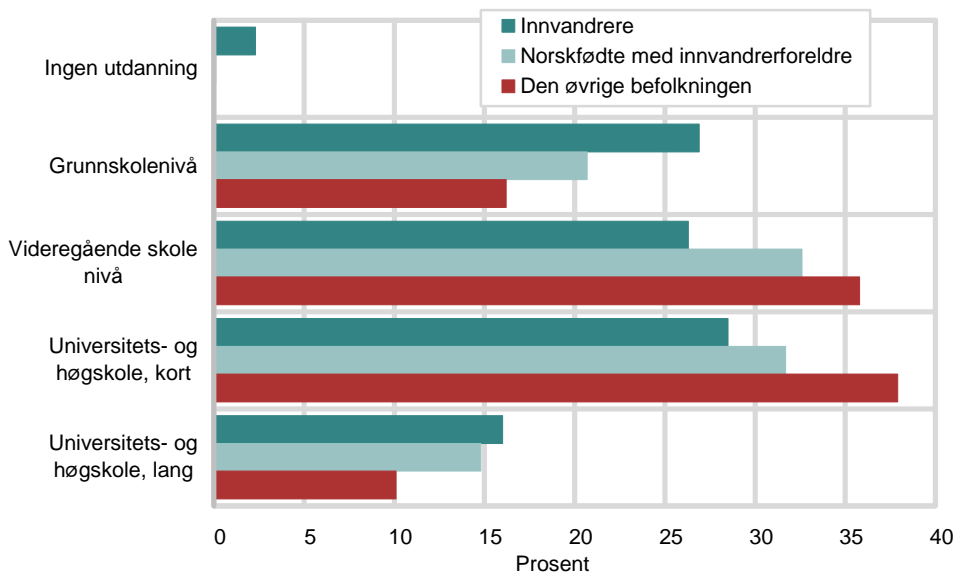
47 prosent av menn i alderen 25-49 år har videregående skole som høyeste fullførte utdanning.

Figur 3.2. Menn i alderen 25-49 år, etter utdanningsnivå og innvandringskategori per 1. oktober 2011. Prosent

Kilde: Utdanningsstatistikk, Statistisk sentralbyrå.

Figur 3.3. Kvinner i alderen 25-49 år, etter utdanningsnivå og innvandringskategori per 1. oktober 2011. Prosent

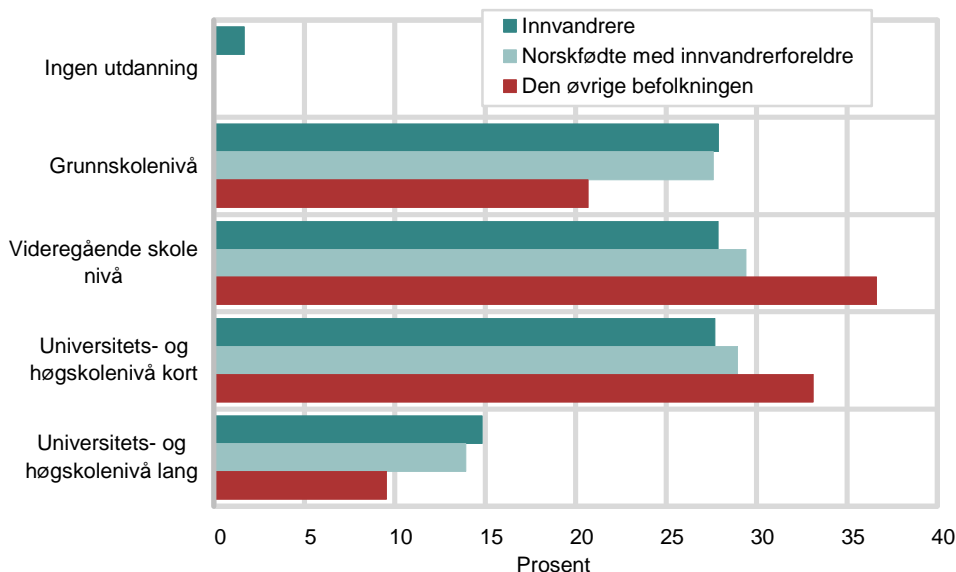
Kilde: Utdanningsstatistikk, Statistisk sentralbyrå.

Er det slik at norskfødte med innvandrerforeldre er mer lik den øvrige befolkningen enn innvandrere? I våre data ligger norskfødte med innvandrerforeldre i alderen 25-49 år prosentvis mellom innvandrere og den øvrige befolkningen, men nærmere innvandrere. Det er 26 prosent av de norskfødte med innvandrerforeldre som har den høyeste fullførte utdanningen sin på grunnskolenivå, samtidig som 14 prosent har lang høyere utdanning. Dette er mellom de to andre gruppene, men nærmest innvandrere. 27 prosent av de norskfødte med innvandrerforeldre har universitets- og høgskoleutdanning som er fire år eller mindre. Dette er tre prosentpoeng lavere enn den øvrige befolkningen og to prosentpoeng høyere enn innvandrere. Samlet sett indikerer ikke disse tallene at norskfødte med innvandrerforeldre skiller seg spesielt ut fra innvandrere. Ville vi fått et annet resultat dersom vi hadde sett på en yngre aldersgruppe, siden vi vet at de norskfødte med innvandrerforeldre er en ung gruppe i Norge? For å ha hatt en mulighet til å ha fullført hele utdanningsløpet, vil de fleste ikke være yngre enn 24 år. Ved å bruke den yngste aldersgruppen, 25-29 år (se figur 3.4.), får vi det samme totalbildet som når vi tar med de eldre alders-

gruppene inntil 49 år. De norskfødte med innvandrerforeldre ligger nærmere innvandrere enn den øvrige befolkningen når det gjelder andelen av aldersgruppen på de forskjellige utdanningsnivåene.

Det som er forskjell mellom figur 3.1 og 3.4 er ett par prosentpoengs endring i de fleste gruppene. For eksempel er andelen innvandrere som har videregående skole som høyeste fullførte utdanning tre prosentpoeng lavere for aldersgruppen 25-29 år enn når vi ser på aldersgruppen 25-49 år. 29 prosent av de norskfødte med innvandrerforeldre i alderen 25-29 år har fullført kort universitets- og høgskoleutdanning, mens dette gjelder for 33 prosent av den øvrige befolkningen og 28 prosent av de innvandrere vi kjenner utdanningen til.

Figur 3.4. Personer i alderen 25-29 år, etter utdanningsnivå og innvandringskategori per 1. oktober 2011. Begge kjønn. Prosent

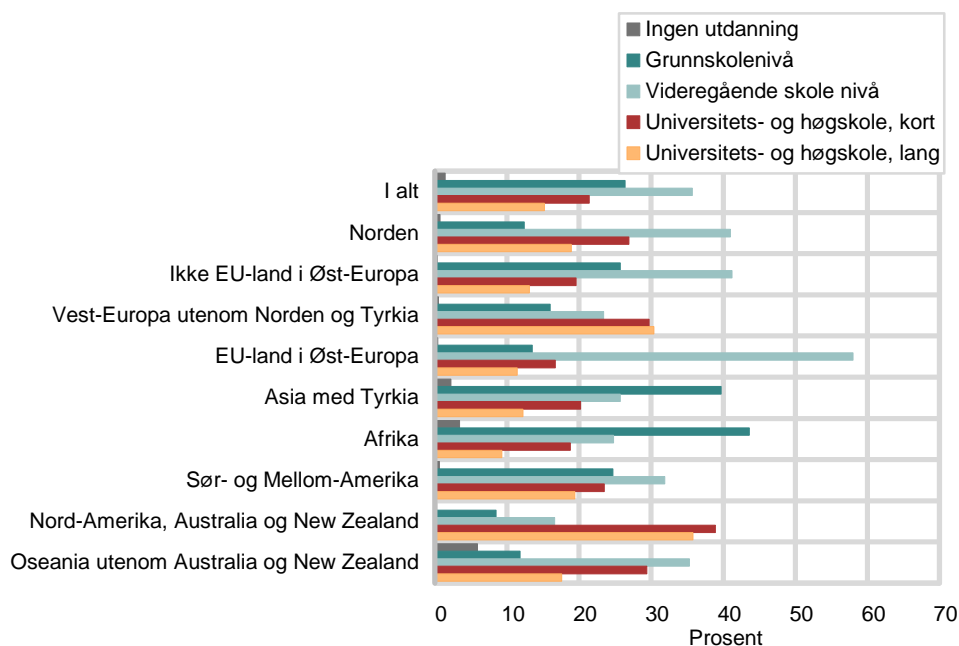
Kilde: Utdanningsstatistikk, Statistisk sentralbyrå.

3.2. Verdensdeler

Innvandrere fra Europa utgjør den største innvandringsgruppen når vi fordeler på verdensdeler. Vel halvparten av innvandrere i aldersgruppen 25-49 år kommer fra et europeisk land. Det er EU-land i Øst-Europa som står for den største andelen fra Europa. Det er vel 49 000 innvandrere i alderen 25-49 år som har bakgrunn fra et EU-land i Øst-Europa. Asiatene utgjør den nest største gruppen med nesten 81 000 personer. Den gruppen som har en høyest andel med innvandrere med utdanning på universitets og høgskolenivå, er innvandrere fra Nord-Amerika, Australia og New Zealand. Dette er den nest minste innvandringsgruppen i Norge, bare 4 100 personer i aldersgruppen som vi ser på her. 77 prosent av dem har høyere utdanning. Det er bare Oseania uten Australia og New Zealand som er mindre.

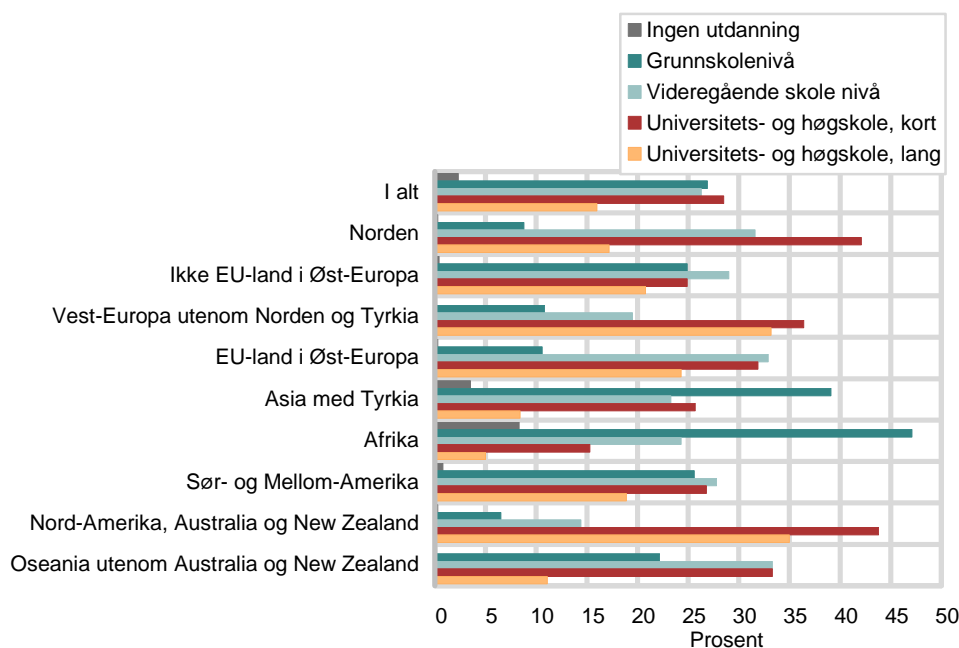
Det som kjennetegner innvandrere fra EU-land i Øst-Europa, er at en svært stor andel av dem har videregående skole som høyeste fullførte utdanning. Når vi ser på kjønnsforskjeller, ser vi at 58 prosent av mennene og 33 prosent av kvinnene har høyeste fullførte utdanning på videregående skole. For kvinner fra EU-land i Øst-Europa er mønsteret et annet enn for mennene. En av tre har videregående skole og en større andel enn for menn har høyere utdanning. Nesten en av tre har kort høyere utdanning, mens en av fire har lang høyere utdanning. For menn har bare en av ti lang høyere utdanning. Noe av det samme ser vi blant innvandrere fra Norden. 41 prosent av mennene og 32 prosent av kvinnene har videregående som høyeste fullførte utdanning. En mye større andel av kvinnene har kort høyere utdanning, 42 prosent for kvinnene og 27 prosent for mennene. Det som skiller nordiske innvandrere fra innvandrere fra EU-land i Øst-Europa, er at andelen med lang høyere utdanning er omtrent like stor for begge kjønn.

Figur 3.5. Innvandrere 25-49 år, menn, etter utdanningsnivå. 1. oktober 2011, prosent

Kilde: Utdanningsstatistikk, Statistisk sentralbyrå.

Figur 3.6 Innvandrere 25-49 år, kvinner, etter utdanningsnivå. 1. oktober 2011, prosent

Kilde: Utdanningsstatistikk, Statistisk sentralbyrå.

For innvandrere fra Afrika er utdanningsnivået lavt. For afrikanske kvinner i aldersgruppen 25-49 år er det 8 prosent som ikke har fullført noen utdanning, og nesten en av to har grunnskole som høyeste fullførte utdanning. Bare 5 prosent har lang høyere utdanning. Afrikanske menn ligger noen prosentpoeng over, men utdanningsnivået er lavt også for mennene. De ligger også lavest for høyere utdanning og høyest for grunnskoleutdanning.

3.3. Landbakgrunn

Vi har vist at vi finner flest innvandrere i begge ender av skalaen når det gjelder fullført utdanning (figur 3.1). Andelene med ingen utdanning eller fullført utdanning på grunnskolenivå er størst for innvandrere enn to andre gruppene vi sammenligner med. Det er også størst andel innvandrere som har fullført lang

universitetsutdanning. Landbakgrunn har mye å si for enkelte land som skiller seg ut. Dette gjelder spesielt for Afghanistan og Somalia. Vi finner den største andelen uten fullført utdanning blant innvandrere fra Afghanistan og Somalia. 15 prosent av innvandrerne i alderen 25-49 år fra Afghanistan, og tilsvarende 12 prosent av de fra Somalia, har ingen fullført utdanning. Dette er en mye større andel enn resten av innvandrerne. Eksempelvis har personer med landbakgrunn fra Marokko, som kommer som nummer tre på listen, fem prosent uten noen fullført utdanning. Dette viser at Afghanistan og Somalia skiller seg ut.

Det at personer ikke har noen fullført utdanning, betyr i denne sammenheng at de ikke har fullført minst ett år på skole, fordi de som har fullført 1-6 år på skole er i statistikken registrert som at de har fullført utdanning på nivå en (laveste nivå i standarden som brukes for å gruppere utdanningsnivå). I aldersgruppen 25-49 år, finnes det minst 4 542 innvandrere uten noen fullført utdanning, og 63 prosent av dem er kvinner. Siden vi mangler opplysninger om utdanning for innvandrere, er dette et minstetall. Dette er personer som i undersøkelsen har svart at de ikke har fullført noen utdanning.

Aldersmessig fordeler personer uten fullført utdanning seg jevnt. Det vil si at det ikke er noen i aldersgruppen 25-49 som skiller seg ut. Det er like mange 25-29 åringer, som 45-49 åringer som er uten noen utdanning. Forskjellen her går heller på kjønn, og det er som nevnt 63 prosent av de uten utdanning som er kvinner.

Som vi så i figur 3.1, er det mer enn en av fire innvandrere som har grunnskole som høyeste fullførte utdanning. Det vil si grunnskole med en varighet på 7 år opp til og med 10 år. Innvandrere fra Burma skiller seg ut her ved at 70 prosent har grunnskole som høyeste fullførte utdanning. Personer med landbakgrunn fra Somalia har nest størst andel med grunnskole. 58 prosent av innvandrere fra Somalia har grunnskole som høyeste fullførte utdanning. Når det gjelder videregående, er det bare en av ti av innvandrere fra Burma som har videregående skole som høyeste fullførte utdanning. Høyest andel som har fullført på dette nivået, er innvandrere fra Slovakia. 61 prosent av innvandrere fra Slovakia har videregående. Blant polske innvandrere i alderen 25-49 år, har 56 prosent videregående som høyeste fullførte utdanning, så de ligger også godt over gjennomsnittet for alle innvandrere, som er vel en av ti. Det gjør også blant annet innvandrere fra Kroatia og Bosnia-Hercegovina, med 53 og 46 prosent.

Også på høyere utdanningsnivå er det store forskjeller når det gjelder utdannings- og landbakgrunn. Hele 82 prosent av innvandrerne fra Frankrike har universitets- eller høgskoleutdanning, mens 10 prosent av innvandrerne fra Somalia og 15 prosent av innvandrerne fra Tyrkia har universitets- eller høgskoleutdanning. Det kan også være verd å merke seg at 49 prosent av innvandrerne fra Romania har universitets- og høgskoleutdanning som høyeste fullførte utdanning. Blant innvandrere fra Filippinene har 46 prosent fullført kort høyere utdanning, men bare 8 prosent har fullført lang høyere utdanning.

3.4. Kjønnforskjeller for utvalgte land

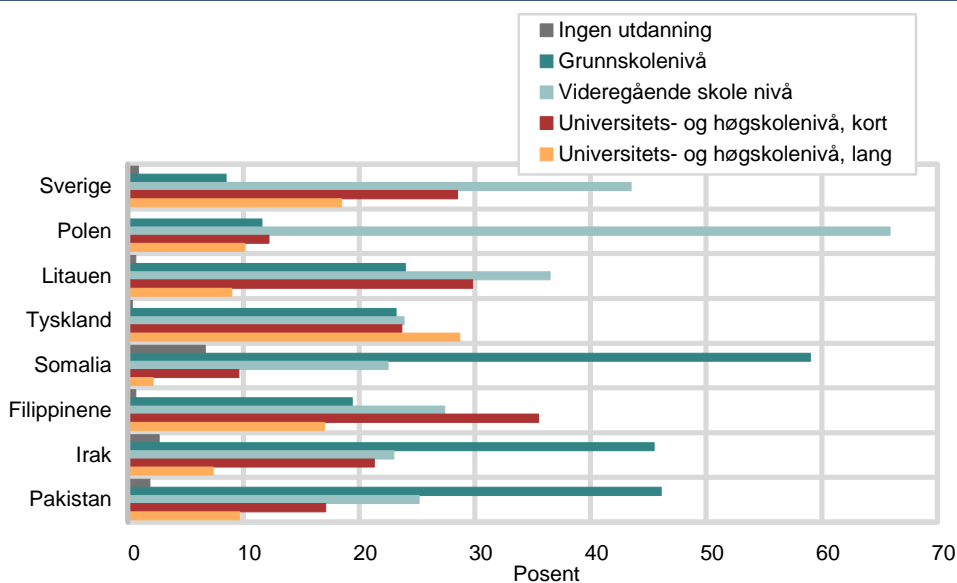
Et stort flertall av polske menn som har innvandret til Norge, har videregående skole som den høyeste fullførte utdanningen. Denne tendensen er mer markert for de med landbakgrunn fra Polen enn for andre. Av polske mannlige innvandrere i alderen 25-49, har hele 66 prosent videregående skole (se figur 3.7). For kvinner er andelen stor, men ikke like stor som for menn, 39 prosent. En større andel av polske kvinner enn menn har høyere utdanning (se figur 3.8). 26 prosent har lang høyere utdanning og det samme gjelder for kort høyere utdanning. Bare 10 prosent av polske menn har lang høyere utdanning.

For dem med landbakgrunn fra Litauen og Sverige, er mønsteret ganske likt. De fleste kvinner har kort høyere utdanning, mens mennene har videregående skole. 42 prosent av kvinnene med svensk landbakgrunn og 46 prosent av kvinnene med

litauisk landbakgrunn, har kort høyere utdanning, mens for menn er det 29 og 30 prosent. 44 prosent av svenske menn og 37 prosent av litauiske menn har videregående skole.

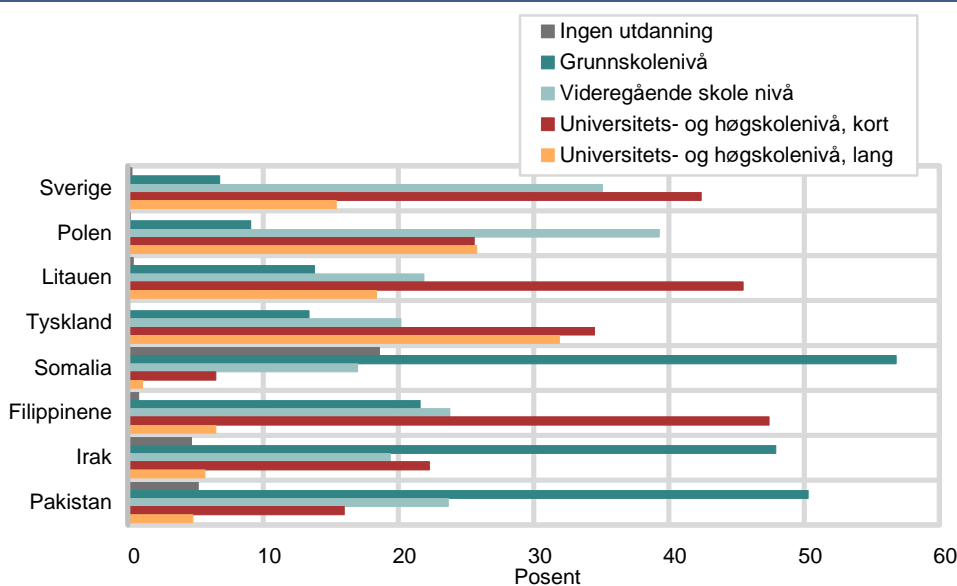
De somaliske innvandrerne skiller seg ut ved at mange har få år på skolebenken. 19 prosent av kvinnene med landbakgrunn fra Somalia, har ingen fullført utdanning. Andelen for menn er 7 prosent. For menn med landbakgrunn fra Somalia, har 59 prosent fullført utdanning på grunnskolenivå og to prosent har lang høyere utdanning. Tilsvarende har en prosent av somaliske kvinner lang høyere utdanning. Også for innvandrere fra Irak og Pakistan, både menn og kvinner, har de fleste fullført på grunnskolenivå. For begge land har en litt større andel kvinner enn menn ingen fullført utdanning, 5 prosent for kvinner og 2-3 prosent for menn.

Figur 3.7. Innvandrere 25-49 år, menn, etter utdanningsnivå og landbakgrunn. 1. oktober 2011, prosent

Kilde: Utdanningsstatistikk, Statistisk sentralbyrå.

Figur 3.8. Innvandrere 25-49 år, kvinner, etter utdanningsnivå og landbakgrunn. 1. oktober 2011, prosent

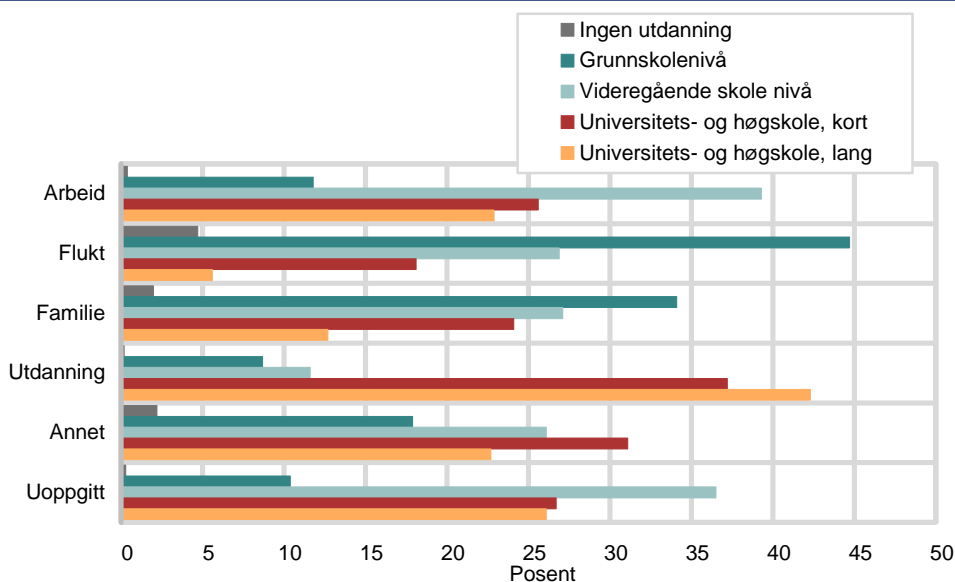
Kilde: Utdanningsstatistikk, Statistisk sentralbyrå.

3.5. Innvandringsgrunn

De fleste som har innvandret til Norge, og som vi har utdanningsnivået til, innvandret til Norge på grunn av familie. Selv om antallet som bor i Norge og som har innvandret på grunn av familie, ennå er størst, har det vært arbeidsinnvandringen som har vært den største innvandringsgrunnen de siste årene. Nordiske borgere er ikke med i statistikken over innvandringsgrunn fordi nordiske borgere fritt kan oppholde seg i Norge. Fordi de kan oppholde seg i Norge uten å søke eller å registrere seg, finnes det ingen data om grunn til innvandring for dem.

Det er forskjeller når det gjelder utdanningsnivå for innvandrere med ulike innvandringsgrunner. Figur 3.9 viser at den høyeste andelen uten noen fullført utdanning eller grunnskole som høyeste fullførte utdanning, ser vi hos flyktninger og familieinnvandrere. 45 prosent av flyktningene har grunnskole som høyeste fullførte utdanning. Det er også noen med høyere utdanning. En av fire flyktning har utdanning på universitets- og høgskolenivå. Utdanningsinnvandrere har ikke uventet størst andel med utdanning på universitets- og høgskolenivå. 79 prosent har utdanning på dette nivået. For arbeidsinnvandrere har vel en av to utdanning på dette nivået, men den største andelen arbeidsinnvandrere (39 prosent) har fullført utdanning på videregående skole.

Figur 3.9. Innvandrere 25-49 år, etter utdanningsnivå og innvandringsgrunn, begge kjønn. Prosent. 1. oktober 2011

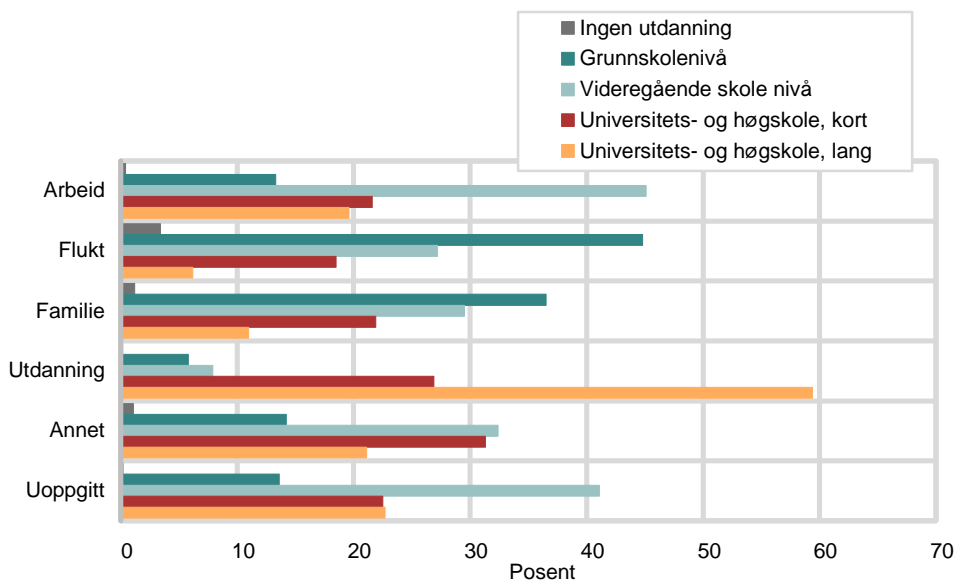
Kilde: Utdanningsstatistikk, Statistisk sentralbyrå.

De fleste innvandrerne i 2011 kom fra Polen og Litauen og er arbeidsinnvandrere (SSB 2012c). Det er flest menn som er arbeidsinnvandrere, 72 prosent av arbeidsinnvandrerne er menn. For arbeidsinnvandrere er det stor forskjell mellom kjønnene når det gjelder utdanningsnivå. Av figur 3.10 ser vi at hele 45 prosent av de mannlige arbeidsinnvandrerne har videregående skole som høyeste fullførte utdanning, mens 24 prosent av de kvinnelige arbeidsinnvandrerne har videregående som høyeste fullførte (se figur 3.11). De fleste kvinnene har i motsetning til mennene, høyere utdanning. For kvinnene har 36 prosent kort høyere utdanning, mens 31 prosent har lang høyere utdanning.

Når det gjelder flyktninger, eller de som er familieinnvandrere, er det ikke så stor forskjell mellom kjønnene som for arbeidsinnvandrerne. Hele 45 prosent av flyktningene i aldersgruppen vi ser på, har grunnskole som høyeste fullførte utdanning, og dette gjelder både for menn og kvinner. 27 prosent har videregående skole. Når vi ser på innvandringsgrunn, så er det blant flyktningene vi finner den største gruppen uten fullført utdanning. 5 prosent av flyktningene har ingen

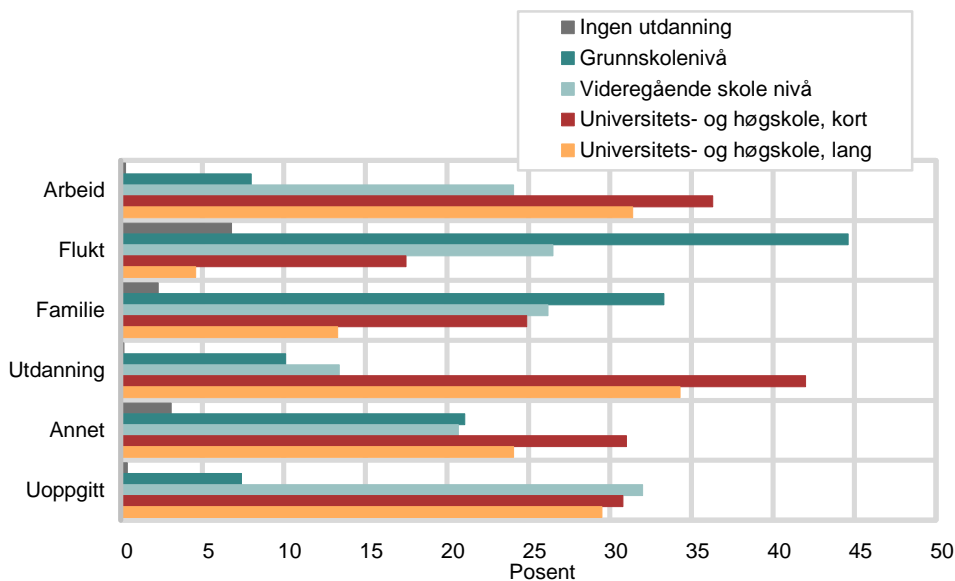
utdanning, samtidig som det er færre med høyere utdanning, enn for dem som er kommet av andre grunner.

Figur 3.10. Innvandrere 25-49 år etter utdanningsnivå og innvandringsgrunn, menn. Prosent. 1. oktober 2011

Kilde: Utdanningsstatistikk, Statistisk sentralbyrå.

Figur 3.11. Innvandrere 25-49 år etter utdanningsnivå og innvandringsgrunn, kvinner. Prosent. 1. oktober 2011

Kilde: Utdanningsstatistikk, Statistisk sentralbyrå.

3.6. Kommuner

Det er i de største kommunene totalt sett vi finner flest bosatte innvandrere. Vi ser her på de kommunene som har mer enn 1000 bosatte innvandrere i alderen 25-49 år, og omtaler dem som de største kommunene. De resterende kommunene omtales som "små" kommuner. Generelt sett ligger universitetskommuner høyt i andel innvandrere med lang høyere utdanning. Når vi sammenligner de største og de minste kommunene, ser vi at de største forskjellene mellom disse, er andelen med lang universitets- og høyskoleutdanning og videregående som høyeste fullførte utdanning. På de andre nivåene fordeler det seg ganske jevnt. I de største kommunene er andelen med de lengste utdanningene større enn i de små kommunene. I de største kommunene slik vi har gruppert dem her, har 17 prosent

av innvandrerne lang høyere utdanning (se vedleggstabell 8). Tilsvarende andel for de små kommunene er 12 prosent. Andelen med videregående skole som høyeste fullførte utdanning er motsatt høyest i de små kommunene. 35 prosent i de små kommunene, og 29 prosent i de største kommunene.

Ser vi på enkeltkommuner, ser vi at det ikke er slik at den aller største kommunen nødvendigvis har størst andel innvandrere med lang høyere utdanning. Oslo er den største kommunen i innbyggertall i Norge, men Tromsø er den kommunen som har størst andel innvandrere med lang høyere utdanning. Om lag en av tre bosatte innvandrere har fullført en lang høyere utdanning. Dette er godt over landsgjennomsnittet, som er 16 prosent. Ås (30 prosent), Trondheim (29 prosent) og Stavanger (27 prosent) er de stedene som følger sortert etter andel med fullført lang høyere utdanning. Oslo ligger som nummer 12 på listen med 16 prosent med lang høyere utdanning. Innvandrere i Tromsø har generelt et høyt utdanningsnivå. Det er i Tromsø vi finner den laveste andelen som har grunnskole eller videregående skole som høyeste fullførte utdanning. Når det er slik at det stort sett er i universitetsbyene at andelen blant innvandrere med lang høyere utdanning er størst, kan man spørre seg om det er det faglige miljøet som tiltrekker seg personer med de høyeste utdanningene. Går man bak tallene, er det ikke lett å se et mønster når det gjelder verdensdeler. I Tromsø kommer 50 prosent av innvandrerne fra det som vi i kapittel 1.4 omtalte som landgruppe 1 (EU- og EFTA-land, Nord-Amerika og Australia og New Zealand). I Ås er 43 prosent av innvandrerne fra landgruppe 1. I Moss er 32 prosent av innvandrerne fra landgruppe 1 og Moss ligger høyt på listen hvor andelen innvandrere har ingen utdanning eller grunnskole som høyeste fullførte utdanning. For disse kommunene kan vi se et slags mønster. For de største kommunene totalt sett, er derimot 37 prosent av innvandrerne fra landgruppe 1, mens for de små kommunene er 54 prosent av innvandrerne fra landgruppe 1. Dette bekrefter ikke trenden med at i kommuner med høy andel innvandrere med lang fullført utdanning, kommer en større andel fra landgruppe 1.

4. Fagfelt

4.1. Færre innvandrere med lærerutdanninger

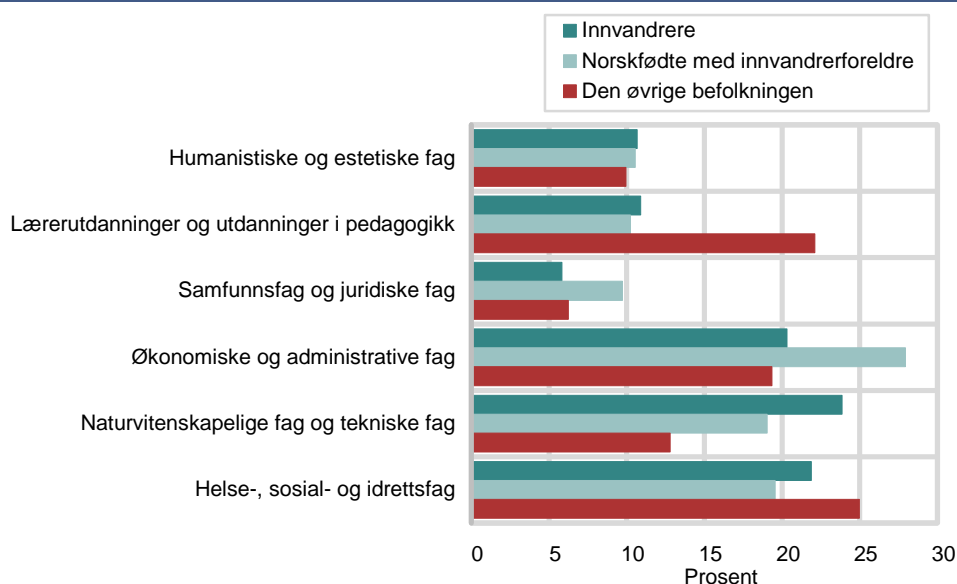
Det fagfeltet hvor det er størst forskjell i andel fullførte utdanninger i hver innvandringskategori, er lærerutdanninger og utdanninger i pedagogikk. Dette fagfeltet inneholder blant annet allmennlærerutdanninger og førskolelærerutdanninger. Det er ikke så vanlig blant norskfødte med innvandrerforeldre å fullføre en utdanning på dette fagfeltet. En av ti norskfødte med innvandrerforeldre som har fullført kort universitets- eller høgskoleutdanning, valgte en lærer eller annen pedagogikkutdanning. Heller ikke blant innvandrere, er lærerutdanninger like vanlig som i den øvrige befolkningen. For den øvrige befolkningen har nesten en av fire med fullført kort universitets- eller høgskoleutdanning, fullført en lærer- eller annen pedagogikkutdanning (se figur 4.1). Også her kan det være interessant å sammenligne med hvilke fag de som studerer nå tar for å se om forskjellen skyldes at de ulike gruppene har ulik alderssammensetning. For studenter er det færre innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre som vil bli allmennlærere (SSB 2012b). 1,2 prosent av innvandrerstudenter går på allmennlærerstudiet, mens dette gjelder for 4,7 prosent av den øvrige befolkningen og 1,8 prosent av norskfødte med innvandrerforeldre. Dette er ingen ny trend, men en trend som har eksistert i flere år. Det interessante er at denne trenden fortsatt gjelder. Denne statistikken viser at gruppen norskfødte med innvandrerforeldre er mer lik innvandrerne, og mindre lik den øvrige befolkningen, for fagfeltene utenom lærer og økonomi og administrasjon.

28 prosent av norskfødte med innvandrerforeldre som har en kort universitets- og høgskoleutdanning, har den innenfor fagfeltet økonomiske og administrative fag (se figur 4.1), og dette er en markert høyere andel enn for de to andre gruppene.

Andelene for innvandrere og resten av befolkningen er på 20 og 19 prosent. De fleste norskfødte med innvandrerforeldre er unge (se kapittel 2), og det kunne derfor tenkes at dette var noe av forklaringen på valg av fag. Ser vi på studenttall, ser vi også den samme trenden her. For de som er studenter nå, er økonomi og administrasjon mer populært i gruppen norskfødte med innvandrerforeldre enn i de andre gruppene (SSB 2012b). Tallene viser at på studier på bachelor nivå, studerer en av fire norskfødte studenter med innvandrerforeldre et økonomisk administrativt fag. For de to andre studentgruppene er det bare en av ti. Det tyder derfor på at andre faktorer enn alder har betydning her.

Det andre fagfeltet med den samme trenden, om enn ikke like markert men likevel tydelig, er innenfor samfunnsfag og juridiske fag (se figur 4.1). Her finner vi blant annet fag som statsvitenskap, samfunnsøkonomi, medie- og informasjon, jus og psykologi. Dette synes også å være fag som slår an i høyere grad hos norskfødte med innvandrerforeldre. Blant norskfødte med innvandrerforeldre har om lag 10 prosent av de som har fullført kort universitets- eller høyskoleutdanning som sin høyeste utdanning, den på dette fagfeltet. Tilsvarende tall for innvandrere og den øvrige befolkningen er 6 prosent.

Figur 4.1. Kort universitets- og høyskoleutdanning. Andel personer i alderen 25-49 år i ulike grupper og fullført utdanning på forskjellige fagfelt per 1. oktober 2011. Begge kjønn. Prosent

Kilde: Utdanningsstatistikk, Statistisk sentralbyrå.

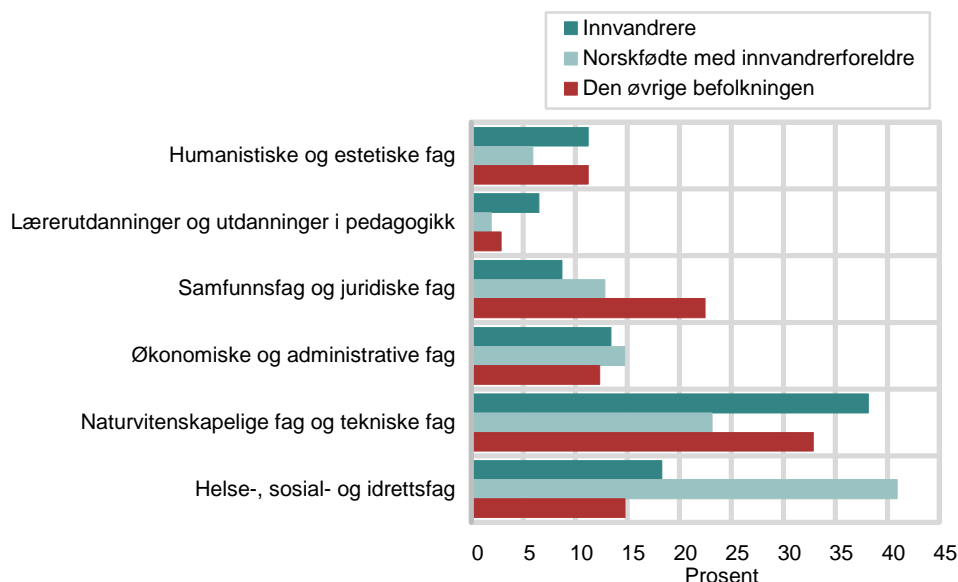
4.2. Innvandrere har flest fullførte innen naturvitenskapelige fag

For innvandrere som har fullført utdanning på universitets- og høyskolenivå, både lang eller kort utdanning, ser vi av figurene 4.1 og 4.2 at en størst andel har fullført innen naturvitenskapelige- og tekniske fag. Nesten en av fire innvandrere som har kort universitets- og høyskoleutdanning som høyeste fullførte utdanningsnivå, har fullført innen naturvitenskap. Til sammenligning er det bare drøye en av ti i den øvrige befolkningen som har fullført innen dette fagområdet.

Lang universitets- og høyskoleutdanning har en varighet på mer enn fire år, og inkluderer dermed blant annet forskjellige profesjonsutdanninger og mastergrader, tidligere kalt hovedfag. Naturvitenskapelige fag er det største fagfeltet både for innvandrere og den øvrige befolkningen. 38 prosent av innvandrerne med lang høyere utdanning, og 33 prosent av den øvrige befolkningen, har utdanning innen naturvitenskapelige fag. Her er det ganske jevnt fordelt innenfor datafag, elektro- og mekaniske fag.

Samfunns- og juridiske fag er lite representert blant innvandrere på høyere nivå. Her inngår blant annet profesjonsstudiene på disse fagområdene, som for eksempel jus. Bare ni prosent av innvandrere har fullført en lang universitetsutdanning på disse fagfeltene. Til sammenligning har 22 prosent av den øvrige befolkningen fullført innen dette fagfeltet (se figur 4.2).

Figur 4.2. Lang universitets- og høgskoleutdanning. Andel personer i alderen 25-49 år i ulike grupper og fullført utdanning på forskjellige fagfelt per 1. oktober 2011. Begge kjønn. Prosent

Kilde: Utdanningsstatistikk, Statistisk sentralbyrå.

Vi ser at blant norskfødte med innvandrerforeldre er det populært å ta fag innen helse. Andelen som har fullført utdanning innen helse-, sosial- og idrettsfag er desidert høyest blant norskfødte med innvandrerforeldre, 41 prosent. Her inngår blant annet studiene medisin, odontologi og farmasi. 47 prosent av kvinnene som har lang høyere utdanning har en helseutdanning, mens 35 prosent av mennene har fullført på dette fagfeltet.

5. Innvandrernes utdanning i lys av botid

I dette kapittelet vil vi se på om det er ulikheter i forhold til hvilken utdanning innvandrerne har hatt med seg til Norge i forhold til hvor lenge de har bodd her. Er gruppen ”nye” innvandrere av en annen sammensetning enn for eksempel de som kom for 10 – 20 år siden når det gjelder utdanning? Har situasjonen over tid vært den samme for mannlige og kvinnelige innvandrere? Er det forskjeller innenfor ulike landgrupper og enkeltland? Som tidligere nevnt ser vi her på situasjonen i befolkningen per 1.oktober 2011. Tallene sier derfor ikke noe om innvandrerne som har kommet til Norge og som senere har flyttet ut av landet igjen før denne datoen.

Vi har valgt å dele botid i fire grupper etter varighet 0-4 år, 5-9 år, 10-19 år og 20 år og over. Hva kjennetegner så disse gruppene? Hvilke land dominerer innvandringen i de ulike periodene, og hvordan ser bildet ut når det gjelder innvandringsgrunn og kjønn? Tabell 5.1 viser hvordan innvandringen til Norge har variert over tid når det gjelder landgrupper og antall fra de 15 største landene i de ulike gruppene.

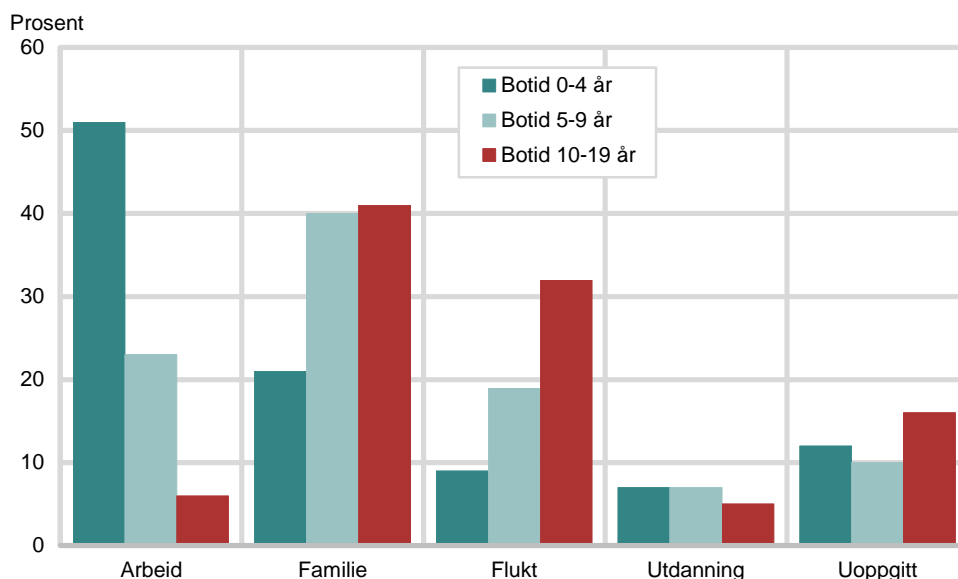
Tabell 5.1. Antall innvandrere 25 – 49 år, fordelt etter land og botid. Prosent. 2011 (De 15 landene med flest innvandrere i hver av gruppene)

Botid 0 - 4 år		Botid 5 - 9 år		Botid 10 - 19 år		Botid 20 år og over	
Land	Antall	Land	Antall	Land	Antall	Land	Antall
Polen	35 250	Polen	7 683	Irak	6 087	Vietnam	4 996
Litauen	12 714	Sverige	3 547	Sverige	5 928	Pakistan	4 586
Sverige	8 375	Somalia	3 542	Bosnia- Herceg.	5 316	Iran	3 047
Tyskland	7 194	Russland	3 164	Somalia	3 860	Tyrkia	2 756
Filippinene	4 973	Irak	3 156	Kosovo	3 069	Sri Lanka	2 515
Latvia	3 626	Tyskland	3 135	Iran	2 723	Chile	2 222
Thailand	3 455	Thailand	2 907	Pakistan	2 647	Danmark	1 995
Eritrea	3 454	Afghanistan ..	2 169	Tyrkia	2 248	Sverige	1 635
Romania	3 121	Filippinene	1 857	Sri Lanka	2 203	Filippinene	1 198
Somalia	3 059	Litauen	1 679	Russland	2 166	Polen	1 154
Russland	2 749	Pakistan	1 614	Tyskland	2 079	Marokko	1 146
Storbritannia ..	2 706	Iran	1 389	Danmark	2 007	Somalia	1 066
Irak	2 624	Danmark	1 378	Thailand	1 894	India	1 049
India	2 317	Tyrkia	1 377	Vietnam	1 805	Kosovo	877
Kina	1 968	Storbritannia ..	1 129	Filippinene	1 700	Storbritannia ..	764

Kilde: Utdanningsstatistikk, Statistisk sentralbyrå.

Figur 5.1 viser variasjoner i innvandringsgrunn over tid for de ulike gruppene. For de med botid 20 år og over er datamaterialet som beskriver innvandringsgrunn mangelfullt. Disse er derfor utelatt fra figuren, men majoriteten i denne gruppen er de tidlige arbeidsinnvandrerne. Mens det for gruppene med botid 5 - 9 år og 10 - 19 år er familie som er grunnen til at flest innvandrer, er det arbeid som er grunn til at flest innvandrer i gruppen med botid 0 – 4 år.

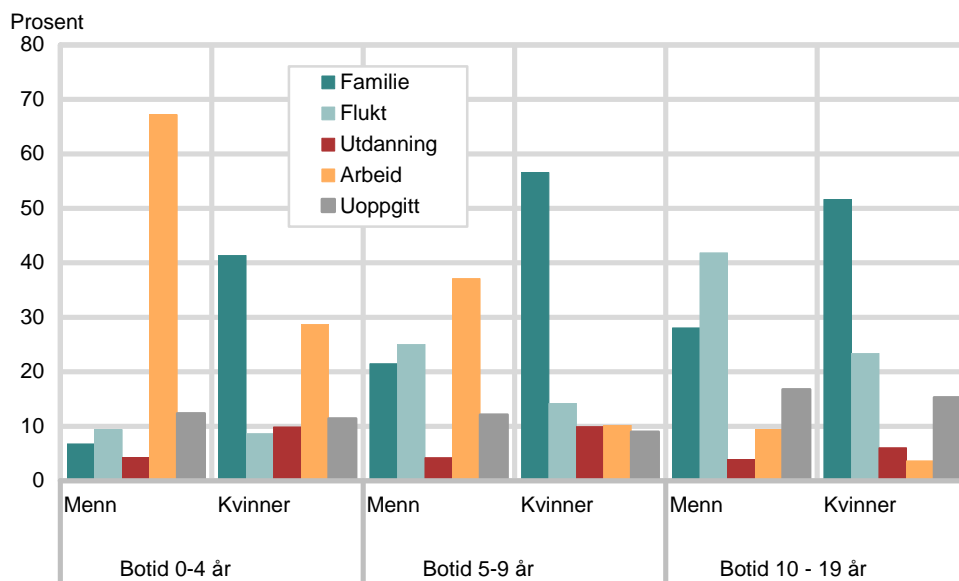
Figur 5.1. Innvandrere 25-49 år, etter botid og innvandringsgrunn. 2011. Prosent

Kilde: Utdanningsstatistikk, Statistisk sentralbyrå.

Et noe mer nyansert bilde får vi ved å fordele botid og innvandringsgrunn på kjønn. Som figur 5.2 viser kommer majoriteten av kvinnelige innvandrere med familie som innvandringsgrunn uavhengig av lengden på botid. Men vi ser også at andelen som kommer pga. arbeid har økt betraktelig fra 4 prosent for de med botid 10-19 år til 29 prosent for gruppen med botid 0-4 år. Samtidig har andel med flukt som innvandringsgrunn hatt en nedgang på 14 prosentpoeng.

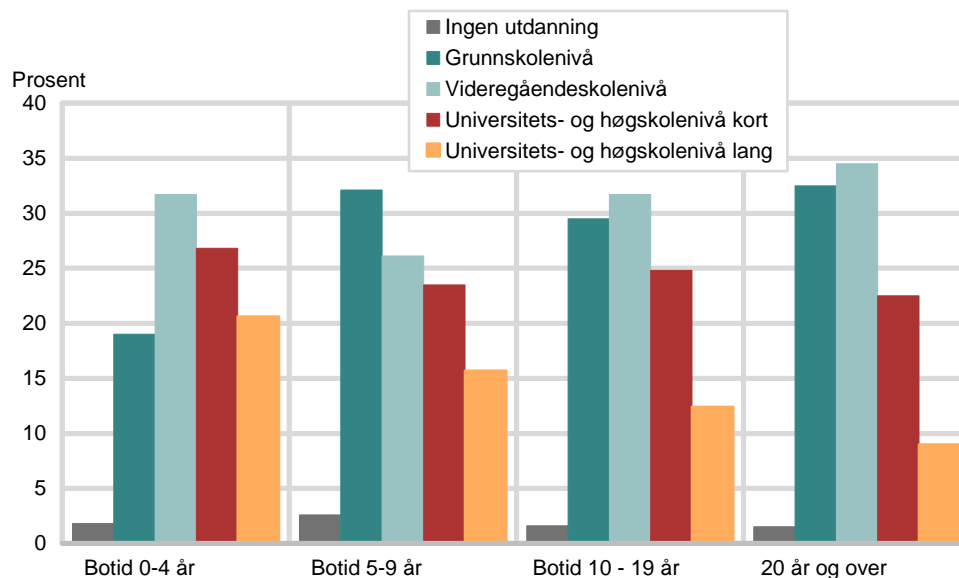
Majoriteten av innvandremennene med kort botid kommer pga. av arbeid. Dette gjelder hele 67 prosent, mens tilsvarende tall for dem med botid 10-19 år er 9 prosent. I denne siste gruppen har majoriteten flukt som innvandringsgrunn. Andel med innvandringsgrunn familie er også langt mindre i gruppen med botid 0-4 år enn det vi finner i de to andre gruppene.

Figur 5.2. Innvandrere 25-49 år, etter botid, innvandringsgrunn og kjønn. 2011. Prosent

Kilde: Utdanningsstatistikk, Statistisk sentralbyrå.

5.1. Botid, utdanningsnivå og kjønn

Innvandrere kommer til Norge fra ulike deler av verden, av ulike grunner og med ulik utdanningsbakgrunn. De er langt fra en homogen gruppe. Men for Norges del er det interessant å vite noe om hva vi får tilført av samlet kompetanse i ulike perioder. Her vil vi derfor se spesielt på sammenhengen mellom botid og utdanningsnivå.

Figur 5.3. Innvandrere 25-49 år, etter utdanningsnivå og botid. Prosent. 2011

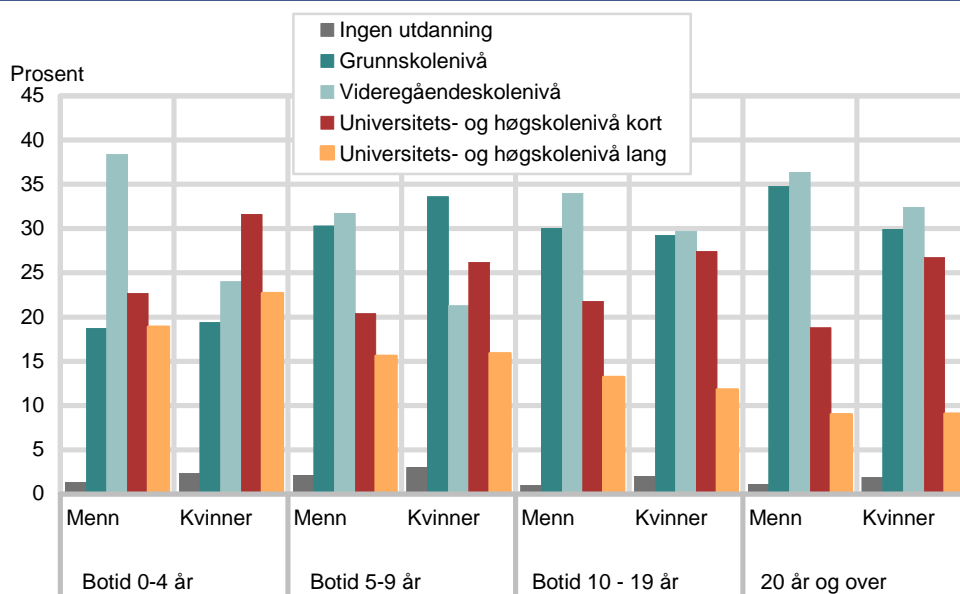
Kilde: Utdanningsstatistikk, Statistisk sentralbyrå.

Figur 5.3 viser at det utdanningsmessig er relativt store ulikheter i utdanning mellom ”nye” innvandrere og de som har bodd i Norge i 20 år eller mer. Mens 47 prosent av de som har bodd i Norge i 0-4 år har en høyere utdanning, er tilsvarende tall 32 prosent for dem som har bodd her i 20 år eller mer. Andelen med lang høyere utdanning har økt med hele 12 prosentpoeng fra 9 til 21, mens andelen med grunnskole som høyeste utdanning har gått ned fra 33 til 19 prosent. De sist ankomne er med andre ord adskillig bedre utdannet enn dem som har bodd her lenge.

I gruppen med botid 0-4 år finner vi flest med utdanning på videregående nivå, hele 32 prosent, mens det blant de med botid 5-9 år er flest med utdanning på grunnskolenivå. Av figur 5.4 framgår det at dette gjelder flest kvinner. 34 prosent har grunnskoleutdanning, mens det samme gjelder for 30 prosent av mennene. For både menn og kvinner er andelen betydelig redusert i gruppen med botid 0-4 år og grunnskoleutdanning, til 19 prosent for både menn og kvinner.

Noen av forskjellene kan forklares ved å se på sammenhengen mellom botid og innvandringsgrunn. Figur 5.1 viser at mer enn 50 prosent av innvandrere med botid 0-4 år har kommet til Norge pga. arbeid. Dette gjelder bare 23 prosent i gruppen med botid 5-9 år og 6 prosent i gruppen med botid 10-19 år. For disse to gruppene er som tidligere nevnt hovedgrunn til innvandring familie, noe som gjelder rundt 40 prosent.

Figur 5.4. Innvandrere 25-49 år, etter kjønn, utdanningsnivå og botid. Prosent. 2011

Kilde: Utdanningsstatistikk, Statistisk sentralbyrå.

Av figur 5.4 fremgår det at det er ganske store ulikheter mellom innvandrerkvinner og innvandrer menn. Blant menn med botid 0-4 år finner vi flest med videregående som høyeste utdanningsnivå, hele 38 prosent. Hele 66 prosent av polske menn med botid 0-4 år befinner seg i denne gruppen. Tilsvarende andel for innvandrerkvinner er 24. Størst andel kvinner finner vi blant dem som har utdanning på kort universitets- og høgskolenivå. 32 prosent av kvinnene har en utdanning av denne typen, mens tilsvarende tall for menn er 23 prosent. Ser vi på lang universitets- og høgskoleutdanning er forskjellene noe mindre. 19 prosent av mennene har en utdanning på dette nivået, mens det samme gjelder 23 prosent av kvinnene.

Flest innvandrer menn har en videregående utdanning uavhengig av hvilken botid-gruppe de befinner seg i. Størst endring over tid finner vi for de som har grunnskoleutdanning og de med lang høyere utdanning. Mens 35 prosent av menn som innvandret i gruppen 20 år og over har grunnskole som høyeste utdanning, gjelder dette 19 prosent av de med kortest botid. Tilsvarende har andelen med lang høyere utdanning økt betraktelig, fra 9 til 19 prosent. Ser vi kort og lang høyere utdanning under ett finner vi en økning fra 29 til 42 prosent.

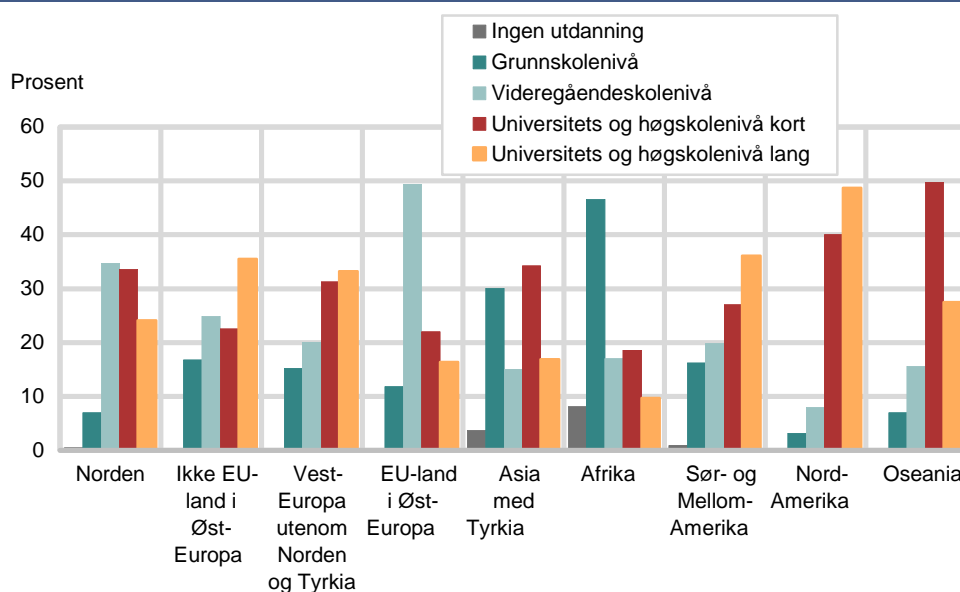
For kvinnene finner vi også en langt større andel med lang høyere utdanning blant de med kort botid. Mens 23 prosent i gruppen med botid 0-4 år har en utdanning på dette nivået, gjelder dette bare 9 prosent av de med lengst botid. Totalt har andelen innvandrerkvinner med kort eller lang høyere utdanning steget fra 36 prosent for de med botid 20 år og over, til 54 prosent i gruppen med botid 0-4 år. Andel med grunnskole som høyeste utdanningsnivå har også gått ned, fra 30 i gruppen med

lengst botid, til 19 prosent i den nyeste gruppen. Her finner vi en topp i gruppen med botid på 5-9 år på 34 prosent. I denne perioden kom det mange kvinner fra bl.a. Thailand, Irak og Somalia. For innvandrere fra disse landene finner vi at majoriteten har en utdanning på grunnskolenivå (se fig.3.6 og fig.5.5).

5.2. Botid, utdanningsnivå, landgrupper og land

Innvandrerens utdanningsnivå varierer en del etter hvilke deler av verden de kommer fra. Ser vi på gruppen med botid 0-4 år, finner vi at blant innvandrerne fra Nord-Amerika har nesten halvparten en lang høyere utdanning, mens det samme gjelder kort høyere utdanning blant innvandrere fra Oseania og videregående utdanning blant innvandrere fra EU-land i Øst-Europa. Blant innvandrerne fra Afrika finner vi de høyeste andelene med ingen utdanning eller utdanning på grunnskolenivå, med henholdsvis 8 og 47 prosent.

Figur 5.5. Innvandrere 25-49 år med botid 0-4 år, etter utdanningsnivå og landgruppe. 2011

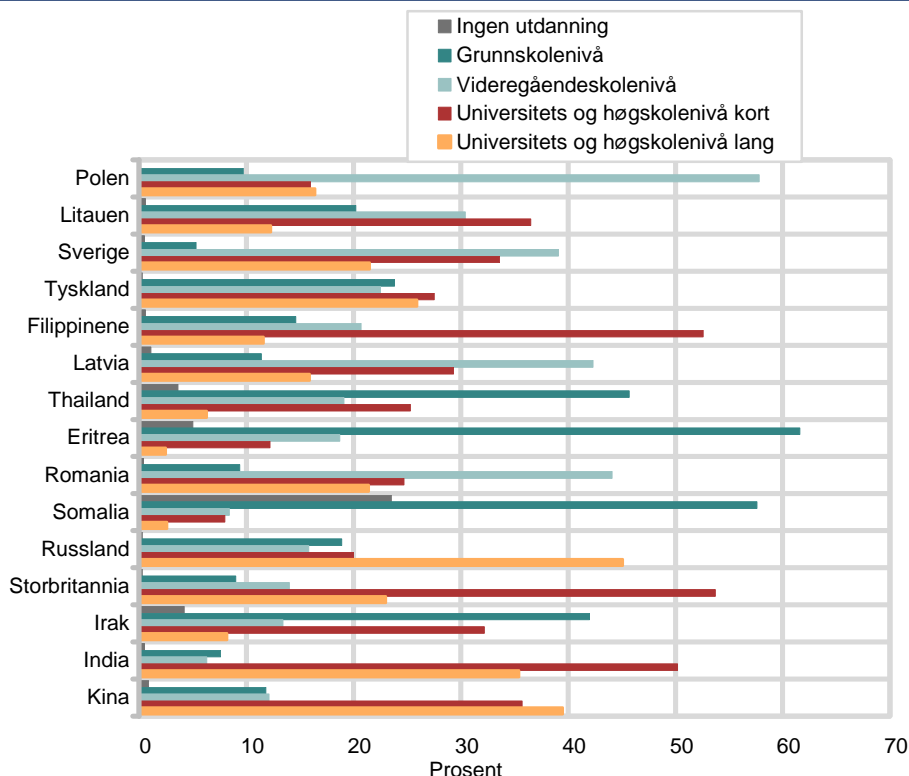
Kilde: Utdanningsstatistikk, Statistisk sentralbyrå.

Ser vi kort og lang utdanning under ett, har mer enn 50 prosent en høyere utdanning i alle landgruppene med unntak av EU-land i Øst-Europa og Afrika. Nord-Amerika skiller seg ut. Hele 89 prosent av innvandrerne fra denne delen har en høyere utdanning.

Figur 5.6 viser utdanningsnivå etter landbakgrunn for de 15 landene med flest innvandrere i gruppen med botid 0-4 år. Her ser vi at det blant innvandrere fra Irak, Thailand, Somalia og Eritrea er mange i gruppen med utdanning på grunnskolenivå, henholdsvis 42, 46, 58 og 62 prosent. En fjerdedel av somalierne har ingen utdanning. Av figuren fremgår også at Sverige, Latvia, Romania og spesielt Polen har en majoritet av innvandrere med utdanning på videregående nivå. Dette gjelder hele 58 prosent av polakkene. Blant innvandrerne fra Litauen, Storbritannia, Filippinene og India er det flest med kort høyere utdanning, mens det blant innvandrere fra Kina, og spesielt Russland er størst andel med lang høyere utdanning. Hele 45 prosent av russerne har utdanning på dette nivået. Innvandrerne fra Tyskland fordeler seg ganske jevnt på de ulike utdanningsnivåene.

Ser vi kort og lang utdanning under ett, finner vi at innvandrerne fra India, Storbritannia, Kina, Russland og Filippinene kommer best ut med henholdsvis 86, 77, 75, 65 og 54 prosent.

Figur 5.6. Innvandrere 25-49 år med botid 0-4 år, etter utdanningsnivå og landbakgrunn. Prosent. 2011 (De 15 landene med flest innvandrere i denne gruppen rangert etter antall innvandrere)

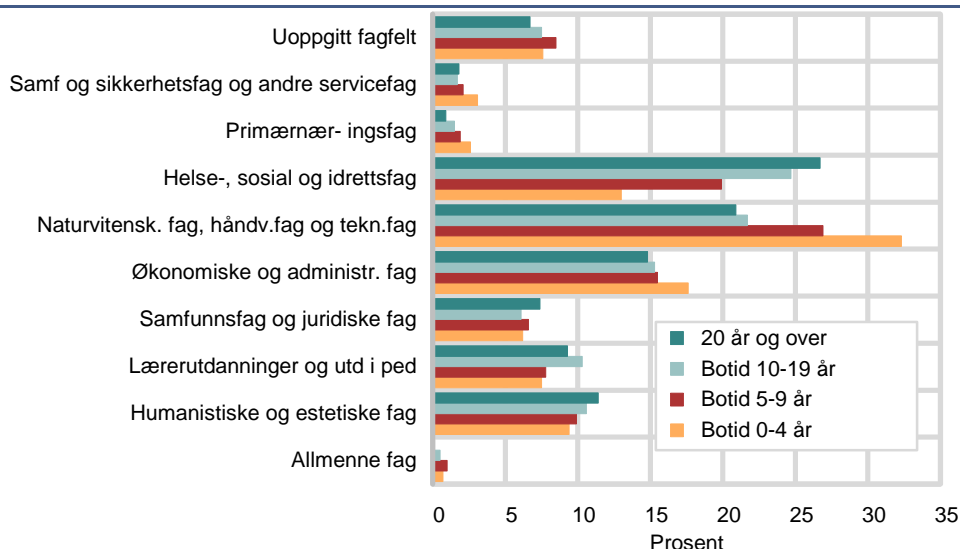

Kilde: Utdanningsstatistikk, Statistisk sentralbyrå.

5.3. Botid, fagfelt, og kjønn

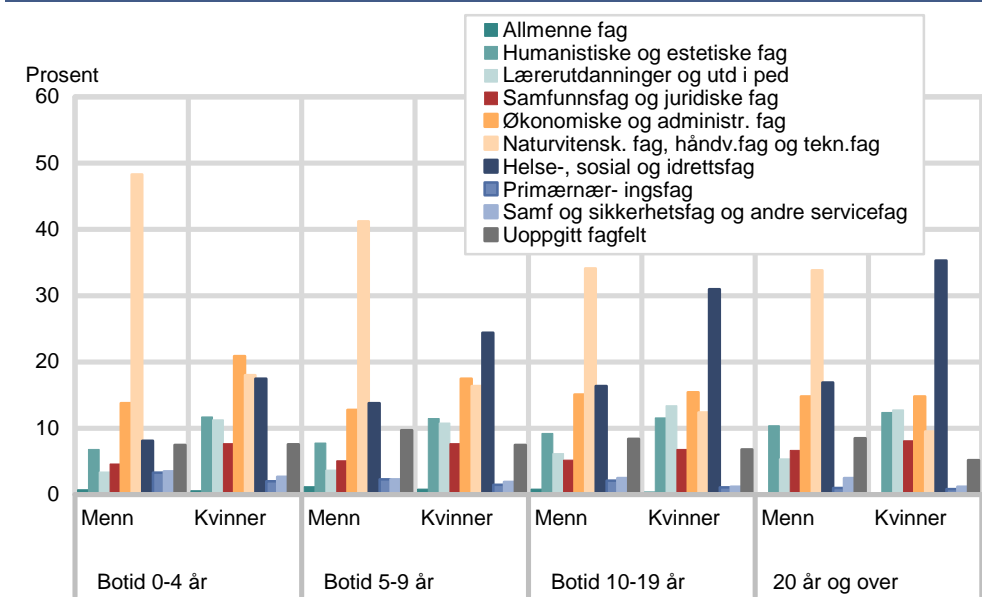
Figur 5.7 viser hvordan innvandrere med høyere utdanning og med en botid på 0-4 år fordeler seg etter utdanningenes fagfelt. Fagfeltene helse-, sosial og idrettsfag, naturvitenskapelige fag, håndverksfag og tekniske fag og økonomiske og administrative fag er dominerende. Sett i forhold til botid, har andelen med en utdanning innenfor området naturvitenskapelige fag, håndverksfag og tekniske fag økt fra 21 prosent for de med botid 20 år og over, til 32 prosent for de med kortest botid. Tilsvarende ser vi en nedgang for andel innvandrere med en utdanning innenfor fagfeltet helse-, sosial og idrettsfag fra 27 til 13 prosent. For fagfeltet økonomiske og administrative fag ser vi også at det har økt med 3 prosentpoeng, fra 15 til 18 prosent.

Figur 5.7. Innvandrere 25-49 år med høgskole eller universitetsutdanning, etter botid og fagfelt. Prosent. 2011

Kilde: Utdanningsstatistikk, Statistisk sentralbyrå.

Figur 5.8. Andel innvandrere, 25-49 år, etter botid, fagfelt og kjønn. 2011

Kilde: Utdanningsstatistikk, Statistisk sentralbyrå.

Figur 5.8 gir et litt mer nyansert bilde av hvem som har en utdanning innenfor de ulike fagfeltene. For den mannlige delen av innvandrerne er det fagfeltet naturvitenskapelige fag, håndverksfag og tekniske fag som dominerer, uavhengig av botid, men vi ser at det har vært en jevn økning i hvor mange som har denne typen utdanning når de kommer til Norge. Andel menn med en utdanning innenfor fagfeltet helse-, sosial og idrettsfag har derimot avtatt fra 17 prosent for de med botid på 20 år og mer til 8 prosent for gruppen med botid 0-4 år.

For innvandrerkvinnene er situasjonene noe annerledes. Her dominerer over tid ikke uventet fagfeltet helse-, sosial og idrettsfag, men vi ser en nedgang i andel med utdanning innenfor fagfeltet fra 35 prosent for de med en botid på over 20 år til 18 prosent for de med kortest botid. For denne siste gruppen er det et nytt fagfelt som dominerer, nemlig økonomiske- og administrative fag, som har økt fra 15 til 21 prosent. Fagfeltet naturvitenskapelige fag, håndverksfag og tekniske fag har også økt betydelig. Mens 10 prosent av innvandrerkvinnene med en botid på 20 år eller mer har en utdanning innenfor dette fagfeltet, ser vi en økning til 18 prosent for kvinner med botid 0-4 år.

Referanser

SSB (2012a): Befolkningsstatistikk. Inn- og utvandring, 2011. 2011 ga nok en gang innvandringsrekord, 11. mai 2012. <http://www.ssb.no/innvutv/>

SSB (2012b): Utdanningsstatistikk. Studenter ved universiteter og høyskoler, 1. oktober 2011. Mange innvandrere studerer farmasi, 22. mai 2012. Statistikkbanktabell 9504. <http://www.ssb.no/utuvh/>

SSB (2012c): Befolkningsstatistikk. Innvandrere etter innvandringsgrunn, 1. januar 2012. Nesten halvparten innvandret for å arbeide, 30. august 2012. <http://www.ssb.no/befolkning/statistikker/innvgrunn/aar/2012-08-30>

SSB (2012d): Utdanningsstatistikk. Befolkningens utdanningsnivå, 1. oktober 2011. Stort mangfold når det gjelder utdanning. Om statistikken, 19. juni 2012. <http://www.ssb.no/utdanning/statistikker/utniv/aar/2012-06-19#content>

Vedlegg A: Tabeller

Tabell A1. Innvandrere i alderen 25-49 år, etter utdanningsnivå, kjønn og innvandringsgrunn. Antall og andel. 2011

	Antall	Andel
Begge kjønn		
I alt ¹	190 758	100
Arbeid	59 036	31
Flukt	46 762	25
Familie	70 633	37
Utdanning	12 635	7
Uoppgitt	1 094	1
Annet	598	0
Menn		
I alt	94 094	100
Arbeid	42 718	45
Flukt	28 364	30
Familie	18 161	19
Utdanning	4 038	4
Uoppgitt	538	1
Annet	275	0
Kvinner		
I alt	96 664	100
Arbeid	16 318	17
Flukt	18 398	19
Familie	52 472	54
Utdanning	8 597	9
Uoppgitt	556	1
Annet	323	0

¹ Nordiske borgere er ikke inkludert.

Tabell A2. Oversikt over svar fra innvandrere fra de største landgruppene. Landbakgrunn, utsendte skjema, antall svar, postreturer og svarprosent. 1.oktober 2011

	Utsendte skjema	Antall svar	Svarprosent før fratrekk av postreturer	Antall postreturer	Svarprosent etter fratrekk av postreturer
Totalt	217 987	138 813	64	22 874	72
Polen	47 820	26 557	56	5 245	62
Sverige	18 236	9 088	50	2 359	57
Litauen	16 125	7 700	48	2 047	55
Tyskland	11 324	8 366	74	1 025	81
Thailand	6 794	4 756	70	295	73
Filippinene	6 681	3 813	57	585	63
Storbritannia	5 519	3 400	62	638	70
Pakistan	5 271	2 276	43	357	46
Danmark	4 722	2 703	57	464	63
Somalia	4 695	1 205	26	733	30
Latvia	4 515	1 750	39	700	46
Irak	4 478	1 948	44	385	48
Russland	4 089	3 039	74	268	80
Romania	3 821	2 203	58	359	64
Tyrkia	3 432	2 145	63	228	67
USA	3 098	1 866	60	356	68
Nederland	2 761	2 074	75	151	79
India	2 755	1 427	52	375	60
Island	2 525	1 216	48	252	53
Afghanistan	2 493	1 168	47	148	50
Estland	2 405	826	34	455	42
Frankrike	2 394	1 367	57	429	70
Eritrea	2 392	927	39	200	42
Kina	2 354	1 226	52	280	59
Iran	2 128	1 022	48	169	52
Vietnam	2 123	897	42	118	45
Slovakia	2 122	1 095	52	208	57
Kosovo	1 830	915	50	89	53
Finland	1 765	1 028	58	213	66
Bulgaria	1 747	888	51	181	57
Sri Lanka	1 714	727	42	107	45
Brasil	1 621	1 030	64	108	68
Bosnia-Hercegovina	1 598	990	62	81	65
Spania	1 573	674	43	377	56
Marokko	1 530	595	39	156	43
Ukraina	1 360	943	69	110	75
Italia	1 206	673	56	159	64
Etiopia	1 114	538	48	122	54
Chile	1 044	525	50	137	58
Ungarn	1 023	499	49	132	56

Tabell A3a. Innvandrere 16 år og over, etter kjønn, alder og utdanningsnivå. 1. oktober 2011

Kjønn og alder	I alt	Totalt minus uoppgitt	Ingen utdanning	Grunnskole-nivå	Videregående skole nivå	Universitets- og høgskole, kort	Universitets- og høgskole, lang
Begge kjønn							
I alt	490 707	389 657	8 585	117 670	121 403	90 682	51 317
Under 25 år	60 337	41 927	382	24 943	11 953	4 161	488
25-49 år	319 173	246 974	4 542	65 745	76 610	61 537	38 540
50 år og over	111 197	100 756	3 661	26 982	32 840	24 984	12 289
Menn							
I alt	255 368	195 371	2 998	59 665	67 291	39 468	25 949
Under 25 år	30 243	20 795	177	13 627	5 305	1 488	198
25-49 år	167 866	123 792	1 680	32 630	44 231	26 459	18 792
50 år og over	57 259	50 784	1 141	13 408	17 755	11 521	6 959
Kvinner							
I alt	235 339	194 286	5 587	58 005	54 112	51 214	25 368
Under 25 år	30 094	21 132	205	11 316	6 648	2 673	290
25-49 år	151 307	123 182	2 862	33 115	32 379	35 078	19 748
50 år og over	53 938	49 972	2 520	13 574	15 085	13 463	5 330

Tabell A3b. Den øvrige befolkningen 16 år og over, etter kjønn, alder og utdanningsnivå. 1. oktober 2011

Kjønn og alder	I alt	Totalt minus uoppgitt	Ingen utdanning	Grunnskole-nivå	Videregående skole nivå	Universitets- og høgskole, kort	Universitets- og høgskole, lang
Begge kjønn							
I alt	3 479 272	3 465 671	3 395	976 402	1 508 636	743 461	233 777
Under 25 år	509 521	505 756	9	278 305	177 721	48 665	1 056
25-49 år	1 390 011	1 385 787	46	248 793	572 442	420 638	143 868
50 år og over	1 579 740	1 574 128	3 340	449 304	758 473	274 158	88 853
Menn							
I alt	1 722 214	1 714 553	1 714	475 139	795 940	301 030	140 730
Under 25 år	261 901	259 764	7	151 451	91 239	16 644	423
25-49 år	708 719	706 089	28	138 902	329 342	162 819	74 998
50 år og over	751 594	748 700	1 679	184 786	375 359	121 567	65 309
Kvinner							
I alt	1 757 058	1 751 118	1 681	501 263	712 696	442 431	93 047
Under 25 år	247 620	245 992	2	126 854	86 482	32 021	633
25-49 år	681 292	679 698	18	109 891	243 100	257 819	68 870
50 år og over	828 146	825 428	1 661	264 518	383 114	152 591	23 544

Tabell A3c. Norskfødte med innvandrerforeldre 16 år og over, etter kjønn, alder og utdanningsnivå. 1. oktober 2011

Kjønn og alder	I alt	Totalt minus uoppgitt	Ingen utdanning	Grunnskole-nivå	Videregående skole nivå	Universitets- og høgskole, kort	Universitets- og høgskole, lang
Begge kjønn							
I alt	29 455	28 432	16	14 099	8 602	4 140	1 575
Under 25 år	18 589	17 798	6	11 356	5 020	1 322	94
25-49 år	9 867	9 649	8	2 511	3 176	2 583	1 371
50 år og over	999	985	2	232	406	235	110
Menn							
I alt	15 202	14 662	6	7 900	4 221	1 738	797
Under 25 år	9 548	9 132	2	6 234	2 332	530	34
25-49 år	5 155	5 037	2	1 556	1 671	1 119	689
50 år og over	499	493	2	110	218	89	74
Kvinner							
I alt	14 253	13 770	10	6 199	4 381	2 402	778
Under 25 år	9 041	8 666	4	5 122	2 688	792	60
25-49 år	4 712	4 612	6	955	1 505	1 464	682
50 år og over	500	492	-	122	188	146	36

Tabell A4. Innvandrere 25-49 år, etter kjønn, landgrupper og utdanningsnivå. 1. oktober 2011

	I alt	Ingen utdanning	Grunnskolenivå	Videregående skole nivå	Universitets- og høgskole, kort	Universitets- og høgskole, lang
Begge kjønn						
I alt	246 974	4 542	65 745	76 610	61 537	38 540
Norden	25 667	130	2 717	9 302	8 889	4 629
Ikke EU-land i Øst-Europa	24 732	89	6 248	8 422	5 621	4 352
Vest-Europa utenom Norden og Tyrkia	25 006	91	3 455	5 444	8 116	7 900
EU-land i Øst-Europa	49 217	165	6 066	23 470	11 289	8 227
Asia med Tyrkia	80 662	2 362	31 748	19 671	18 717	8 164
Afrika	28 595	1 629	12 937	7 022	4 912	2 095
Sør- og Mellom-Amerika	8 937	65	2 257	2 627	2 280	1 708
Nord-Amerika, Australia og New Zealand	4 123	10	311	640	1 702	1 460
Oseania utenom Australia og New Zealand	35	:	6	12	11	:
Menn						
I alt	123 792	1 680	32 630	44 231	26 459	18 792
Norden	12 616	94	1 570	5 176	3 391	2 385
Ikke EU-land i Øst-Europa	10 259	32	2 638	4 229	2 012	1 348
Vest-Europa utenom Norden og Tyrkia	14 640	78	2 339	3 424	4 345	4 454
EU-land i Øst-Europa	28 971	106	3 915	16 801	4 838	3 311
Asia med Tyrkia	36 244	809	14 388	9 310	7 320	4 417
Afrika	15 450	533	6 743	3 827	2 906	1 441
Sør- og Mellom-Amerika	3 464	22	854	1 104	813	671
Nord-Amerika, Australia og New Zealand	2 131	5	181	354	829	762
Oseania utenom Australia og New Zealand	17	:	:	6	5	:
Kvinner						
I alt	123 182	2 862	33 115	32 379	35 078	19 748
Norden	13 051	36	1 147	4 126	5 498	2 244
Ikke EU-land i Øst-Europa	14 473	57	3 610	4 193	3 609	3 004
Vest-Europa utenom Norden og Tyrkia	10 366	13	1 116	2 020	3 771	3 446
EU-land i Øst-Europa	20 246	59	2 151	6 669	6 451	4 916
Asia med Tyrkia	44 418	1 553	17 360	10 361	11 397	3 747
Afrika	13 145	1 096	6 194	3 195	2 006	654
Sør- og Mellom-Amerika	5 473	43	1 403	1 523	1 467	1 037
Nord-Amerika, Australia og New Zealand	1 992	5	130	286	873	698
Oseania utenom Australia og New Zealand	18	-	:	6	6	:

Tabell A5. Innvandrere i alderen 25-49 år, etter utdanningsnivå og landbakgrunn. De største landene. 1. oktober 2011

	I alt	Oppgitt utdanning	Ingen utdanning	Grunnskolenivå	Videregående skolenivå	Universitets- og høgskolenivå, kort	Universitets- og høgskolenivå, lang	Uoppgitt utdanning
I alt	319 173	246 974	4 542	65 745	76 610	61 537	38 540	72 199
Polen	45 278	29 033	36	3 102	16 295	4 985	4 615	16 245
Sverige	19 485	14 971	91	1 145	5 872	5 330	2 533	4 514
Litauen	14 705	9 214	53	1 806	2 782	3 371	1 202	5 491
Tyskland	12 956	10 797	27	2 016	2 396	3 101	3 257	2 159
Irak	12 302	10 296	361	4 784	2 223	2 236	692	2 006
Somalia	11 527	9 196	1 094	5 339	1 849	757	157	2 331
Pakistan	10 519	8 402	294	4 049	2 056	1 391	612	2 117
Filippinene	9 728	7 534	59	1 599	1 832	3 434	610	2 194
Iran	8 946	7 856	174	2 195	2 283	2 077	1 127	1 090
Thailand	8 844	7 272	310	3 830	1 608	1 256	268	1 572
Vietnam	8 409	7 485	170	2 919	2 508	1 282	606	924
Russland	8 165	7 162	12	1 742	1 376	1 767	2 265	1 003
Tyrkia	7 435	6 406	137	3 515	1 823	672	259	1 029
Danmark	7 196	5 871	24	830	1 968	1 834	1 215	1 325
Bosnia- Hercegovina	6 542	6 205	18	1 218	2 878	1 533	558	337
Storbritannia	6 041	4 706	14	567	836	2 303	986	1 335
Sri Lanka	5 937	5 170	62	2 123	1 738	963	284	767
Kosovo	5 615	4 873	37	1 839	2 038	828	131	742
Eritrea	4 839	4 033	164	2 260	983	507	119	806
India	4 828	3 595	20	705	628	1 382	860	1 233
Afghanistan	4 754	3 868	580	1 947	628	531	182	886
Romania	4 359	3 187	11	384	1 227	842	723	1 172
Kina	4 325	3 315	29	671	595	959	1 061	1 010
Latvia	4 285	2 243	21	266	882	693	381	2 042
Etiopia	3 388	2 725	78	1 047	730	533	337	663
Chile	3 373	3 003	14	874	1 201	714	200	370
Marokko	3 304	2 625	125	1 170	756	482	92	679
USA	3 273	2 511	7	186	368	982	968	762
Nederland	3 174	2 735	10	163	831	960	771	439
Island	3 092	2 271	9	409	777	706	370	821
Finland	2 717	2 232	4	235	584	939	470	485
Frankrike	2 629	1 996	8	98	260	520	1 110	633
Estland	2 399	1 217	14	152	466	407	178	1 182
Brasil	2 215	1 643	29	506	442	360	306	572
Slovakia	2 029	1 243	16	50	756	189	232	786
Ukraina	2 020	1 682	1	264	283	424	710	338
Bulgaria	1 980	1 396	4	184	493	367	348	584
Spania	1 590	1 095	8	195	204	277	411	495
Burma	1 576	1 449	39	1 012	151	203	44	127
Serbia	1 481	1 255	2	243	438	321	251	226
Det palestinske området	1 457	1 293	7	478	211	415	182	164
Kroatia	1 435	1 314	3	243	700	259	109	121
Makedonia	1 416	1 178	11	495	438	180	54	238
Italia	1 412	1 015	4	90	268	211	442	397
Ungarn	1 236	893	2	71	266	257	297	343
Libanon	1 110	904	11	404	248	174	67	206
Ghana	1 066	841	8	230	237	199	167	225

Tabell A6. Innvandrere 25-49 år, etter kjønn, de 8 største landene og utdanningsnivå. 1. oktober 2011.

	Oppgitte i alt	Ingen utdanning	Grunnskolenivå	Videregående skole nivå	Universitets- og høgskolenivå, kort	Universitets- og høgskolenivå, lang
Begge kjønn						
I alt	99 443	2 015	23 840	35 305	24 605	13 678
Sverige	14 971	91	1 145	5 872	5 330	2 533
Polen	29 033	36	3 102	16 295	4 985	4 615
Litauen	9 214	53	1 806	2 782	3 371	1 202
Tyskland	10 797	27	2 016	2 396	3 101	3 257
Somalia	9 196	1 094	5 339	1 849	757	157
Filippinene	7 534	59	1 599	1 832	3 434	610
Irak	10 296	361	4 784	2 223	2 236	692
Pakistan	8 402	294	4 049	2 056	1 391	612
Menn						
I alt	53 585	750	13 465	22 588	10 250	6 532
Sverige	7 354	66	628	3 202	2 099	1 359
Polen	18 342	18	2 134	12 089	2 246	1 855
Litauen	5 233	38	1 255	1 909	1 560	471
Tyskland	5 796	23	1 347	1 388	1 375	1 663
Somalia	5 181	347	3 057	1 168	496	113
Filippinene	1 141	8	221	313	405	194
Irak	6 281	171	2 860	1 446	1 340	464
Pakistan	4 257	79	1 963	1 073	729	413
Kvinner						
I alt	45 858	1 265	10 375	12 717	14 355	7 146
Sverige	7 617	25	517	2 670	3 231	1 174
Polen	10 691	18	968	4 206	2 739	2 760
Litauen	3 981	15	551	873	1 811	731
Tyskland	5 001	4	669	1 008	1 726	1 594
Somalia	4 015	747	2 282	681	261	44
Filippinene	6 393	51	1 378	1 519	3 029	416
Irak	4 015	190	1 924	777	896	228
Pakistan	4 145	215	2 086	983	662	199

Tabell A7. Innvandrere¹ i alderen 25-49 år, etter utdanningsnivå, kjønn og innvandringsgrunn. 2011

Kjønn	I alt	Ingen utdanning	Grunnskolenivå	Videregående skole nivå	Universitets- og høgskole, kort	Universitets- og høgskole, lang
Begge kjønn						
I alt	190 758	3 894	53 299	56 899	45 829	30 837
Arbeid	59 036	236	6 975	23 190	15 137	13 498
Flukt	46 762	2 211	20 906	12 575	8 474	2 596
Familie	70 633	1 410	24 097	19 110	17 045	8 971
Utdanning ...	12 635	21	1 100	1 469	4 695	5 350
Uoppgitt	1 094	3	114	399	292	286
Annet	598	13	107	156	186	136
Menn						
I alt	94 094	1 364	25 354	32 946	19 732	14 698
Arbeid	42 718	187	5 677	19 261	9 211	8 382
Flukt	28 364	954	12 703	7 702	5 255	1 750
Familie	18 161	218	6 629	5 352	3 973	1 989
Utdanning ...	4 038	:	:	321	1 086	2 397
Uoppgitt	538	:	:	221	121	122
Annet	275	:	:	89	86	58
Kvinner						
I alt	96 664	2 530	27 945	23 953	26 097	16 139
Arbeid	16 318	49	1 298	3 929	5 926	5 116
Flukt	18 398	1 257	8 203	4 873	3 219	846
Familie	52 472	1 192	17 468	13 758	13 072	6 982
Utdanning ...	8 597	20	867	1 148	3 609	2 953
Uoppgitt	556	:	:	178	171	164
Annet	323	:	:	67	100	78

¹ Nordiske borgere er ikke inkludert.

Tabell A8. Innvandrere 25-49 år fordelt på kommuner med over 1000 innvandrere etter utdanningsnivå. Antall og prosent. 2011

	I alt	Ingen utdanning	Grunnskolenivå	Videregående skole nivå	Universitets- og høgskolenivå, kort	Universitets- og høgskolenivå, lang	Sum
	- Antall -			- Prosent -			
Hele landet	246 974	2	27	31	25	16	100
Totalt største kommuner	175 891	2	27	29	25	17	100
0301 Oslo	66 825	2	29	28	25	16	100
1201 Bergen	14 068	1	22	30	25	22	100
1103 Stavanger	9 662	1	19	25	28	27	100
1601 Trondheim	7 952	2	22	25	23	29	100
0219 Bærum	7 392	1	18	30	31	20	100
0602 Drammen	5 540	2	37	31	21	9	100
1001 Kristiansand	4 551	2	30	32	24	13	100
1102 Sandnes	4 317	1	24	33	25	17	100
0231 Skedsmo	3 672	2	32	32	23	11	100
0106 Fredrikstad	3 529	3	32	32	23	11	100
0220 Asker	3 502	1	21	30	29	20	100
1902 Tromsø	2 784	2	16	21	29	32	100
0105 Sarpsborg	2 696	2	34	38	20	6	100
0230 Lørenskog	2 589	2	29	33	27	10	100
0806 Skien	2 347	2	37	29	22	10	100
0706 Sandefjord	2 152	2	33	31	23	12	100
0235 Ullensaker	1 989	2	29	36	24	9	100
1106 Haugesund	1 822	2	27	37	20	15	100
0104 Moss	1 774	3	35	33	20	9	100
1504 Ålesund	1 770	1	23	35	26	15	100
0704 Tønsberg	1 768	2	26	35	25	12	100
0709 Larvik	1 719	2	32	37	22	8	100
0906 Arendal	1 667	1	31	33	23	13	100
0213 Ski	1 578	2	27	35	24	12	100
0626 Lier	1 429	2	29	33	25	11	100
0625 Nedre Eiker	1 413	2	35	37	20	7	100
1124 Sola	1 396	1	17	27	31	25	100
0805 Porsgrunn	1 358	2	28	32	24	15	100
1804 Bodø	1 324	3	26	24	26	20	100
0604 Kongsberg	1 303	1	19	23	33	25	100
0502 Gjøvik	1 203	2	26	33	25	15	100
1149 Karmøy	1 160	2	33	36	21	9	100
0701 Horten	1 142	2	29	33	23	12	100
0217 Oppegård	1 123	2	22	31	31	15	100
0214 Ås	1 112	1	17	24	28	30	100
0228 Rælingen	1 100	2	27	33	28	11	100
0605 Ringerike	1 096	2	28	36	24	10	100
0101 Halden	1 034	2	34	34	21	10	100
0403 Hamar	1 033	3	32	29	23	13	100
Minste kommuner	71 083	2	26	35	25	12	100

Tabell A9. Innvandrere 25-49 år, etter kjønn og utdanningsnivå på kommune. Kommuner med mer enn 1000 innvandrere i aldersgruppen. 1. oktober 2011

Kommune	I alt	Ingen utdanning	Grunnskolenivå	Videregående skolenivå	Universitets- og høyskolenivå, kort	Universitets- og høyskolenivå, lang	Ingen utdanning	Grunnskolenivå	Videregående skolenivå	Universitets- og høyskolenivå, kort	Universitets- og høyskolenivå, lang
Totalt											
Begge kjønn	175 891	3 057	47 388	51 606	44 015	29 825	2	27	29	25	17
Menn	89 153	1 140	23 726	29 837	19 438	15 012	1	27	34	22	17
Kvinner	86 738	1 917	23 662	21 769	24 577	14 813	2	27	25	28	17
0101 Halden											
Begge kjønn	1 034	15	352	348	214	105	2	34	34	21	10
Menn	489	6	149	190	92	52	1	31	39	19	11
Kvinner	545	9	203	158	122	53	2	37	29	22	10
0104 Moss											
Begge kjønn	1 774	49	624	590	360	151	3	35	33	20	9
Menn	891	23	314	340	144	70	3	35	38	16	8
Kvinner	883	26	310	250	216	81	3	35	28	25	9
0105 Sarpsborg											
Begge kjønn	2 696	51	911	1 030	548	156	2	34	38	20	6
Menn	1 381	16	441	610	230	84	1	32	44	17	6
Kvinner	1 315	35	470	420	318	72	3	36	32	24	6
0106 Fredrikstad											
Begge kjønn	3 529	88	1 115	1 132	824	370	3	32	32	23	11
Menn	1 752	28	509	684	362	169	2	29	39	21	10
Kvinner	1 777	60	606	448	462	201	3	34	25	26	11
0213 Ski											
Begge kjønn	1 578	32	424	552	378	192	2	27	35	24	12
Menn	787	14	216	307	159	91	2	27	39	20	12
Kvinner	791	18	208	245	219	101	2	26	31	28	13
0214 Ås											
Begge kjønn	1 112	11	186	266	316	333	1	17	24	28	30
Menn	575	5	91	154	138	187	1	16	27	24	33
Kvinner	537	6	95	112	178	146	1	18	21	33	27
0217 Oppegård											
Begge kjønn	1 123	18	241	342	349	173	2	22	31	31	15
Menn	495	8	115	173	122	77	2	23	35	25	16
Kvinner	628	10	126	169	227	96	2	20	27	36	15
0219 Bærum											
Begge kjønn	7 392	83	1 319	2 234	2 272	1 484	1	18	30	31	20
Menn	3 562	27	701	1 240	902	692	1	20	35	25	19
Kvinner	3 830	56	618	994	1 370	792	2	16	26	36	21
0220 Asker											
Begge kjønn	3 502	34	723	1 051	1 004	690	1	21	30	29	20
Menn	1 688	9	352	596	392	339	1	21	35	23	20
Kvinner	1 814	25	371	455	612	351	1	21	25	34	19
0228 Rælingen											
Begge kjønn	1 100	24	295	359	304	118	2	27	33	28	11
Menn	534	6	141	190	140	57	1	26	36	26	11
Kvinner	566	18	154	169	164	61	3	27	30	29	11
0230 Lørenskog											
Begge kjønn	2 589	44	750	842	690	263	2	29	33	27	10
Menn	1 268	15	359	487	292	115	1	28	38	23	9
Kvinner	1 321	29	391	355	398	148	2	30	27	30	11
0231 Skedsmo											
Begge kjønn	3 672	61	1 191	1 187	838	395	2	32	32	23	11
Menn	1 835	24	568	669	368	206	1	31	37	20	11
Kvinner	1 837	37	623	518	470	189	2	34	28	26	10
0235 Ullensaker											
Begge kjønn	1 989	31	582	721	476	179	2	29	36	24	9
Menn	979	11	291	394	216	67	1	30	40	22	7
Kvinner	1 010	20	291	327	260	112	2	29	32	26	11
0301 Oslo											
Begge kjønn	66 825	1 361	19 386	18 554	16 669	10 855	2	29	28	25	16
Menn	33 978	510	9 838	10 624	7 602	5 404	2	29	31	22	16
Kvinner	32 847	851	9 548	7 930	9 067	5 451	3	29	24	28	17
0403 Hamar											
Begge kjønn	1 033	28	331	297	239	138	3	32	29	23	13
Menn	540	9	192	177	97	65	2	36	33	18	12
Kvinner	493	19	139	120	142	73	4	28	24	29	15

Tabell A9 (forts).

Kommune	I alt	Ingen utdanning	Grunnskole nivå	Videregående skole nivå	Universitets- og høyskole- nivå, kort	Universitets- og høyskolenivå, lang	Ingen utdanning	Grunnskole- nivå	Videregående skole nivå	Universitets- og høyskole nivå, kort	Universitets- og høyskolenivå, lang
0502 Gjøvik											
Begge kjønn	1 203	23	313	394	296	177	2	26	33	25	15
Menn	592	9	151	219	137	76	2	26	37	23	13
Kvinner	611	14	162	175	159	101	2	27	29	26	17
0602 Drammen											
Begge kjønn	5 540	117	2 049	1 711	1 186	477	2	37	31	21	9
Menn	2 787	37	994	1 013	523	220	1	36	36	19	8
Kvinner	2 753	80	1 055	698	663	257	3	38	25	24	9
0604 Kongsberg											
Begge kjønn	1 303	14	243	297	428	321	1	19	23	33	25
Menn	624	6	107	142	194	175	1	17	23	31	28
Kvinner	679	8	136	155	234	146	1	20	23	35	22
0605 Ringerike											
Begge kjønn	1 096	18	307	392	266	113	2	28	36	24	10
Menn	524	9	139	207	116	53	2	27	40	22	10
Kvinner	572	9	168	185	150	60	2	29	32	26	11
0625 Nedre Eiker											
Begge kjønn	1 413	22	490	518	282	101	2	35	37	20	7
Menn	707	7	230	294	127	49	1	33	42	18	7
Kvinner	706	15	260	224	155	52	2	37	32	22	7
0626 Lier											
Begge kjønn	1 429	24	418	475	355	157	2	29	33	25	11
Menn	710	9	209	285	142	65	1	29	40	20	9
Kvinner	719	15	209	190	213	92	2	29	26	30	13
0701 Horten											
Begge kjønn	1 142	23	336	379	267	137	2	29	33	23	12
Menn	517	5	144	185	109	74	1	28	36	21	14
Kvinner	625	18	192	194	158	63	3	31	31	25	10
0704 Tønsberg											
Begge kjønn	1 768	27	464	625	439	213	2	26	35	25	12
Menn	883	11	238	356	175	103	1	27	40	20	12
Kvinner	885	16	226	269	264	110	2	26	30	30	12
0706 Sandefjord											
Begge kjønn	2 152	33	702	669	499	249	2	33	31	23	12
Menn	1 055	8	352	352	226	117	1	33	33	21	11
Kvinner	1 097	25	350	317	273	132	2	32	29	25	12
0709 Larvik											
Begge kjønn	1 719	29	541	631	376	142	2	32	37	22	8
Menn	838	8	269	352	149	60	1	32	42	18	7
Kvinner	881	21	272	279	227	82	2	31	32	26	9
0805 Porsgrunn											
Begge kjønn	1 358	24	376	431	320	207	2	28	32	24	15
Menn	699	10	183	255	142	109	1	26	37	20	16
Kvinner	659	14	193	176	178	98	2	29	27	27	15
0806 Skien											
Begge kjønn	2 347	46	858	689	521	233	2	37	29	22	10
Menn	1 119	13	406	386	198	116	1	36	35	18	10
Kvinner	1 228	33	452	303	323	117	3	37	25	26	10
0906 Arendal											
Begge kjønn	1 667	21	509	548	381	208	1	31	33	23	13
Menn	818	7	233	324	160	94	1	29	40	20	12
Kvinner	849	14	276	224	221	114	2	33	26	26	13
1001 Kristiansand											
Begge kjønn	4 551	76	1 372	1 438	1 078	587	2	30	32	24	13
Menn	2 353	24	709	808	492	320	1	30	34	21	14
Kvinner	2 198	52	663	630	586	267	2	30	29	27	12
1102 Sandnes											
Begge kjønn	4 317	59	1 028	1 401	1 088	741	1	24	33	25	17
Menn	2 274	22	544	838	481	389	1	24	37	21	17
Kvinner	2 043	37	484	563	607	352	2	24	28	30	17
1103 Stavanger											
Begge kjønn	9 662	96	1 857	2 376	2 697	2 636	1	19	25	28	27
Menn	5 254	42	984	1 448	1 316	1 464	1	19	28	25	28
Kvinner	4 408	54	873	928	1 381	1 172	1	20	21	31	27
1106 Haugesund											
Begge kjønn	1 822	27	484	673	371	267	2	27	37	20	15
Menn	1 034	10	259	460	166	139	1	25	45	16	13
Kvinner	788	17	225	213	205	128	2	29	27	26	16

Tabell A9 (forts).

Kommune	I alt	Ingen utdanning	Grunnskolenivå	Videregående skolenivå	Universitets- og høyskolenivå, kort	Universitets- og høyskolenivå, lang	Ingen utdanning	Grunnskolenivå	Videregående skolenivå	Universitets- og høyskolenivå, kort	Universitets- og høyskolenivå, lang
1124 Sola											
Begge kjønn	1 396	13	231	380	426	346	1	17	27	31	25
Menn	715	5	120	211	191	188	1	17	30	27	26
Kvinner	681	8	111	169	235	158	1	16	25	35	23
1149 Karmøy											
Begge kjønn	1 160	19	377	416	243	105	2	33	36	21	9
Menn	540	8	145	254	89	44	2	27	47	17	8
Kvinner	620	11	232	162	154	61	2	37	26	25	10
1201 Bergen											
Begge kjønn	14 068	177	3 034	4 174	3 574	3 109	1	22	30	25	22
Menn	7 376	80	1 542	2 596	1 607	1 551	1	21	35	22	21
Kvinner	6 692	97	1 492	1 578	1 967	1 558	1	22	24	29	23
1504 Ålesund											
Begge kjønn	1 770	25	415	612	459	259	1	23	35	26	15
Menn	944	8	227	388	189	132	1	24	41	20	14
Kvinner	826	17	188	224	270	127	2	23	27	33	15
1601 Trondheim											
Begge kjønn	7 952	131	1 747	1 961	1 840	2 273	2	22	25	23	29
Menn	4 059	54	835	1 122	801	1 247	1	21	28	20	31
Kvinner	3 893	77	912	839	1 039	1 026	2	23	22	27	26
1804 Bodø											
Begge kjønn	1 324	39	350	320	347	268	3	26	24	26	20
Menn	621	17	173	170	134	127	3	28	27	22	21
Kvinner	703	22	177	150	213	141	3	25	21	30	20
1902 Tromsø											
Begge kjønn	2 784	44	457	591	795	897	2	16	21	29	32
Menn	1 356	20	256	337	318	425	2	19	25	24	31
Kvinner	1 428	24	201	254	477	472	2	14	18	33	33

Tabell A10. Innvandrere, 25 - 49 år, etter utdanningsnivå, kjønn og botid. 1. oktober 2011

Kjønn og botid	I alt minus uoppgitt		Ingen utdanning	Grunnskolenivå	Videregående skolenivå	Universitets- og høyskolenivå kort	Universitets- og høyskolenivå lang
	Personer	Prosent					
Begge kjønn							
I alt	246 974	100	1,8	26,6	31,0	24,9	15,6
Botid 0-4 år	91 975	100	1,8	19,0	31,7	26,8	20,6
Botid 5-9 år	50 826	100	2,6	32,1	26,1	23,5	15,7
Botid 10 - 19 år	63 920	100	1,6	29,5	31,7	24,8	12,4
20 år og over	40 253	100	1,5	32,5	34,5	22,5	9,0
Menn							
I alt	123 792	100	1,4	26,4	35,7	21,4	15,2
Botid 0-4 år	49 458	100	1,3	18,7	38,4	22,7	18,9
Botid 5-9 år	23 600	100	2,1	30,3	31,7	20,4	15,6
Botid 10 - 19 år	29 288	100	1,0	30,0	34,0	21,8	13,2
20 år og over	21 446	100	1,1	34,8	36,4	18,8	9,0
Kvinner							
I alt	123 182	100	2,3	26,9	26,3	28,5	16
Botid 0-4 år	42 517	100	2,3	19,4	24,0	31,6	22,7
Botid 5-9 år	27 226	100	3,0	33,6	21,3	26,2	15,9
Botid 10 - 19 år	34 632	100	2,0	29,2	29,7	27,4	11,8
20 år og over	18 807	100	1,9	29,9	32,4	26,7	9,1

Tabell A11. Innvandrere, 25 - 49 år, etter landgrupper, utdanningsnivå og botid. 1. oktober 2011

Landgruppe og botid	I alt minus uoppgitt	I alt minus uoppgitt	Ingen utdanning	Grunnskolenivå	Videregående skolenivå	Universitets- og høgskolenivå	Universitets- og høgskolenivå
						kort	lang
	Personer	Prosent					
I alt	246 974	100	1,8	26,6	31	24,9	15,6
Botid 0-4 år	91 975	100	1,8	19	31,7	26,8	20,6
Botid 5-9 år	50 826	100	2,6	32,1	26,1	23,5	15,7
Botid 10 - 19 år	63 920	100	1,6	29,5	31,7	24,8	12,4
20 år og over	40 253	100	1,5	32,5	34,5	22,5	9
Norden							
I alt	25 667	100	0,5	10,6	36,2	34,6	18
Botid 0-4 år	8 000	100	0,5	7	34,7	33,6	24,1
Botid 5-9 år	4 323	100	0,5	9,6	33,5	33,9	22,5
Botid 10 - 19 år	8 903	100	0,4	11,2	37,1	37,4	13,9
20 år og over	4 441	100	0,7	16,7	39,9	31,7	11
Ikke EU-land i Øst-Europa							
I alt	24 732	100	0,4	25,3	34,1	22,7	17,6
Botid 0-4 år	4 858	100	0,3	16,8	24,9	22,5	35,5
Botid 5-9 år	5 731	100	0,5	31,1	25,1	23	20,3
Botid 10 - 19 år	12 277	100	0,3	24,1	41,2	23,2	11,2
20 år og over	1 866	100	0,6	37,3	38,3	19,3	4,4
Vest-Europa utenom Norden og Tyrkia							
I alt	25 006	100	0,4	13,8	21,8	32,5	31,6
Botid 0-4 år	11 466	100	0,3	15,2	20,1	31,3	33,2
Botid 5-9 år	5 664	100	0,4	13,8	21,5	33,1	31,2
Botid 10 - 19 år	5 660	100	0,2	9,9	22,5	33,5	33,8
20 år og over	2 216	100	0,7	16,8	29,3	34,2	19
EU-land i Øst-Europa							
I alt	49 217	100	0,3	12,3	47,7	22,9	16,7
Botid 0-4 år	36 387	100	0,4	11,8	49,4	22	16,4
Botid 5-9 år	8 351	100	0,3	12,9	49,3	22,1	15,4
Botid 10 - 19 år	2 948	100	0,2	14,6	29,7	32,9	22,6
20 år og over	1 531	100	0,5	18,1	31,7	29,7	20,1
Asia med Tyrkia							
I alt	80 662	100	2,9	39,4	24,4	23,2	10,1
Botid 0-4 år	18 722	100	3,7	30,1	15,1	34,2	16,9
Botid 5-9 år	16 423	100	3,9	47,1	18,2	21,1	9,7
Botid 10 - 19 år	23 001	100	2,7	42,8	28,1	19,5	6,9
20 år og over	22 516	100	1,8	37,9	32,8	19,3	8,1
Afrika							
I alt	28 595	100	5,7	45,2	24,6	17,2	7,3
Botid 0-4 år	8 522	100	8,1	46,6	17	18,6	9,7
Botid 5-9 år	7 678	100	7,2	51,6	19,7	14,9	6,6
Botid 10 - 19 år	8 067	100	3,5	42,8	31	16,3	6,3
20 år og over	4 328	100	2,4	35,7	36,1	20,1	5,7
Sør- og Mellom-Amerika							
I alt	8 937	100	0,7	25,3	29,4	25,5	19,1
Botid 0-4 år	2 429	100	0,9	16,2	19,8	27	36,1
Botid 5-9 år	1 770	100	0,8	27,6	23,6	26,1	21,9
Botid 10 - 19 år	1 902	100	0,8	27,7	29,6	26,8	15,1
20 år og over	2 836	100	0,5	29,9	41,1	23	5,5
Nord-Amerika							
I alt	3 169	100	0,3	7,6	14,8	38,9	38,4
Botid 0-4 år	1 118	100	0,1	3,2	8	40	48,7
Botid 5-9 år	620	100	-	6	14,2	38,1	41,8
Botid 10 - 19 år	961	100	0,3	9,7	17,2	39,8	33,1
20 år og over	470	100	0,9	15,7	27	36	20,4
Oseania							
I alt	989	100	0,3	7,8	18,5	48,4	25
Botid 0-4 år	473	100	0,2	7	15,6	49,7	27,5
Botid 5-9 år	266	100	0,8	7,5	15,4	47	29,3
Botid 10 - 19 år	201	100	-	8,5	24,4	50,7	16,4
20 år og over	49	100	-	14,3	38,8	34,7	12,2

Tabell A12. Innvandrere, 25 - 49 år, etter landbakgrunn utdanningsnivå og botid. Utvalgte land. 1. oktober 2011

Landbakgrunn og botid	I alt minus	I alt	Ingen utdanning	Grunnskolenivå	Videregående skolenivå	Universitets- og høgskolenivå kort	Universitets- og høgskolenivå lang
	uoppgitt	minus uoppgitt					
Danmark							
I alt	5 871	100	0,4	14,1	33,5	31,2	20,7
Botid 0-4 år	1 196	100	0,6	9,3	23,0	31,3	35,9
Botid 5-9 år	984	100	0,3	13,3	26,8	32,0	27,5
Botid 10 - 19 år	1 773	100	0,1	12,9	35,2	33,3	18,5
20 år og over	1 918	100	0,6	18,7	42,0	28,9	9,7
Sverige							
I alt	14 971	100	0,6	7,6	39,2	35,6	16,9
Botid 0-4 år	5 356	100	0,5	5,3	39,1	33,6	21,5
Botid 5-9 år	2 713	100	0,7	7,2	37,8	34,3	19,9
Botid 10 - 19 år	5 330	100	0,5	8,7	40,0	38,4	12,4
20 år og over	1 572	100	1,1	12,7	39,6	35,2	11,4
Polen							
I alt	29 033	100	0,1	10,7	56,1	17,2	15,9
Botid 0-4 år	21 470	100	0,1	9,7	57,8	16,0	16,4
Botid 5-9 år	5 305	100	0,2	11,5	58,9	16,9	12,6
Botid 10 - 19 år	1 115	100	0,3	17,0	35,2	29,2	18,2
20 år og over	1 143	100	0,6	18,4	32,8	28,7	19,5
Litauen							
I alt	9 214	100	0,6	19,6	30,2	36,6	13,0
Botid 0-4 år	7 663	100	0,6	20,2	30,4	36,5	12,3
Botid 5-9 år	1 262	100	0,6	17,8	31,1	36,8	13,7
Botid 10 - 19 år	283	100	-	10,6	20,8	39,2	29,3
20 år og over	6	100	-	16,7	16,7	33,3	33,3
Storbritannia							
I alt	4 706	100	0,3	12,0	17,8	48,9	21,0
Botid 0-4 år	1 741	100	0,3	9,0	14,0	53,7	23,0
Botid 5-9 år	890	100	0,2	11,9	14,6	50,2	23,0
Botid 10 - 19 år	1 324	100	0,2	12,5	19,3	47,5	20,5
20 år og over	751	100	0,7	18,4	27,7	38,9	14,4
Russland							
I alt	7 162	100	0,2	24,3	19,2	24,7	31,6
Botid 0-4 år	2 095	100	0,3	18,9	15,8	20,0	45,1
Botid 5-9 år	2 885	100	0,2	33,4	19,3	23,4	23,6
Botid 10 - 19 år	2 096	100	-	17,7	22,2	30,7	29,4
20 år og over	86	100	-	15,1	25,6	34,9	24,4
Tyskland							
I alt	10 797	100	0,3	18,7	22,2	28,7	30,2
Botid 0-4 år	5 480	100	0,3	23,8	22,5	27,5	25,9
Botid 5-9 år	2 776	100	0,3	17,6	22,0	30,8	29,3
Botid 10 - 19 år	2 007	100	0,1	8,2	20,1	28,3	43,3
20 år og over	534	100	0,4	11,4	28,1	31,6	28,5
Bosnia-Hercegovina							
I alt	6 205	100	0,3	19,6	46,4	24,7	9,0
Botid 0-4 år	391	100	-	13,8	51,7	24,8	9,7
Botid 5-9 år	496	100	0,4	28,2	43,8	20,2	7,5
Botid 10 - 19 år	5 222	100	0,3	19,0	46,4	25,1	9,1
20 år og over	96	100	-	34,4	35,4	24,0	6,3
Somalia							
I alt	9 196	100	11,9	58,1	20,1	8,2	1,7
Botid 0-4 år	1 795	100	23,5	57,6	8,4	8,0	2,6
Botid 5-9 år	2 911	100	15,5	66,8	12,9	4,2	0,5
Botid 10 - 19 år	3 497	100	6,1	55,2	28,1	9,2	1,4
20 år og over	993	100	1,0	43,2	34,1	17,1	4,5
Filippinene							
I alt	7 534	100	0,8	21,2	24,3	45,6	8,1
Botid 0-4 år	3 254	100	0,6	14,6	20,7	52,6	11,6
Botid 5-9 år	1 536	100	0,7	27,5	19,7	45,1	7,0
Botid 10 - 19 år	1 563	100	0,6	26,5	28,5	41,1	3,3
20 år og over	1 181	100	1,8	24,2	34,9	32,9	6,3
Irak							
I alt	10 296	100	3,5	46,5	21,6	21,7	6,7
Botid 0-4 år	1 853	100	4,2	42,0	13,4	32,2	8,2
Botid 5-9 år	2 416	100	4,8	56,7	16,3	17,0	5,2
Botid 10 - 19 år	5 603	100	2,8	44,6	25,9	20,0	6,7
20 år og over	424	100	2,1	32,1	30,9	26,2	8,7

Tabell A12. Forts.

Landbakgrunn og botid	I alt minus	I alt	Ingen ut-	Grunn-	Videre-	Universitets-	Universitets-
	uoppgitt	minus					
	Personer	uoppgitt		skolenivå	vå	skolenivå	og høg-
						kort	skolenivå
						lang	
	Personer			Prosent			
Iran							
I alt	7 856	100	2,2	27,9	29,1	26,4	14,3
Botid 0-4 år	1 070	100	3,6	26,4	16,3	27,8	26,0
Botid 5-9 år	1 206	100	2,1	38,1	23,9	25,1	10,9
Botid 10 - 19 år	2 572	100	3,7	32,0	32,0	22,5	9,8
20 år og over	3 008	100	0,5	20,9	33,2	29,9	15,5
Pakistan							
I alt	8 402	100	3,5	48,2	24,5	16,6	7,3
Botid 0-4 år	897	100	2,7	30,9	9,5	34,1	22,9
Botid 5-9 år	1 028	100	3,2	51,8	13,6	22,0	9,3
Botid 10 - 19 år	2 163	100	4,7	48,3	28,0	15,2	3,8
20 år og over	4 314	100	3,2	50,9	28,4	12,3	5,3
Thailand							
I alt	7 272	100	4,3	52,7	22,1	17,3	3,7
Botid 0-4 år	2 731	100	3,6	45,7	19,1	25,3	6,3
Botid 5-9 år	2 266	100	4,6	57,9	19,9	14,8	2,8
Botid 10 - 19 år	1 692	100	4,8	58,3	26,1	9,2	1,5
20 år og over	583	100	4,3	48,5	33,4	12,5	1,2
Vietnam							
I alt	7 485	100	2,3	39,0	33,5	17,1	8,1
Botid 0-4 år	392	100	3,1	32,7	21,4	25,3	17,6
Botid 5-9 år	571	100	5,8	50,4	23,5	13,0	7,4
Botid 10 - 19 år	1 599	100	2,1	49,5	32,1	12,7	3,6
20 år og over	4 923	100	1,9	34,8	36,1	18,4	8,9

Tabell A13. Andel innvandrere med høyere utdanning, 25 - 49 år, etter botid, fagfelt og kjønn. 1. oktober 2011

Kjønn og botid	Totalt	Allmenne fag	Humanistiske og estetiske fag	Lærerutdanninger og utd i ped	Samfunnsfag og juridiske fag	Økonomiske og administrative fag	Naturvitenskapelige fag, håndv.fag og tekn.fag	Helse-, sosial- og idrettsfag	Primær- og næringsfag	Samf- og sikkerhet sfag og andre servicefag	Uopp-gitt fagfelt
Begge kjønn											
I alt	100 077	632	10 068	8 472	6 438	16 270	27 279	18 923	1 984	2 393	7 618
Botid 0-4 år	43 668	292	4 110	3 293	2 724	7 667	14 098	5 692	1 152	1 337	3 303
Botid 5-9 år	19 945	196	1 984	1 550	1 315	3 096	5 369	3 970	369	410	1 686
Botid 10 - 19 år ..	23 784	130	2 524	2 450	1 459	3 634	5 166	5 881	354	412	1 774
20 år og over	12 680	14	1 450	1 179	940	1 873	2 646	3 380	109	234	855
Menn											
I alt	45 251	341	3 639	1 958	2 307	6 345	18 944	5 518	1 149	1 321	3 729
Botid 0-4 år	20 585	148	1 410	694	947	2 833	9 950	1 660	684	718	1 541
Botid 5-9 år	8 486	104	666	312	431	1 086	3 493	1 175	196	197	826
Botid 10 - 19 år ..	10 230	80	945	633	533	1 548	3 491	1 678	211	256	855
20 år og over	5 950	9	618	319	396	878	2 010	1 005	58	150	507
Kvinner											
I alt	54 826	291	6 429	6 514	4 131	9 925	8 335	13 405	835	1 072	3 889
Botid 0-4 år	23 083	144	2 700	2 599	1 777	4 834	4 148	4 032	468	619	1 762
Botid 5-9 år	11 459	92	1 318	1 238	884	2 010	1 876	2 795	173	213	860
Botid 10 - 19 år ..	13 554	50	1 579	1 817	926	2 086	1 675	4 203	143	156	919
20 år og over	6 730	5	832	860	544	995	636	2 375	51	84	348

Figurregister

2.1. Aldersfordeling for befolkningen som er 16 år eller eldre. 1. oktober 2011. Prosent ...	11
3.1. Personer i alderen 25-49 år, etter utdanningsnivå og innvandringskategori per 1. oktober 2011. Begge kjønn. Prosent	12
3.2. Menn i alderen 25-49 år, etter utdanningsnivå og innvandringskategori per 1. oktober 2011. Prosent	13
3.3. Kvinner i alderen 25-49 år, etter utdanningsnivå og innvandringskategori per 1. oktober 2011. Prosent	13
3.4. Personer i alderen 25-29 år, etter utdanningsnivå og innvandringskategori per 1. oktober 2011. Begge kjønn. Prosent	14
3.5. Innvandrere 25-49 år, menn, etter utdanningsnivå. 1. oktober 2011, prosent	15
3.6. Innvandrere 25-49 år, kvinner, etter utdanningsnivå. 1. oktober 2011, prosent.....	15
3.7. Innvandrere 25-49 år, menn, etter utdanningsnivå og landbakgrunn. 1. oktober 2011, prosent	17
3.8. Innvandrere 25-49 år, kvinner, etter utdanningsnivå og landbakgrunn. 1. oktober 2011, prosent	17
3.9. Innvandrere 25-49 år, etter utdanningsnivå og innvandringsgrunn, begge kjønn. Prosent. 1. oktober 2011	18
3.10. Innvandrere 25-49 år etter utdanningsnivå og innvandringsgrunn, menn. Prosent. 1. oktober 2011	19
3.11. Innvandrere 25-49 år etter utdanningsnivå og innvandringsgrunn, kvinner. Prosent. 1. oktober 2011	19
4.1. Kort universitets- og høyskoleutdanning. Andel personer i alderen 25-49 år i ulike grupper ¹ og fullført utdanning på forskjellige fagfelt per 1. oktober 2011. Begge kjønn. Prosent	21
4.2. Lang universitets- og høyskoleutdanning. Andel personer i alderen 25-49 år i ulike grupper og fullført utdanning på forskjellige fagfelt per 1. oktober 2011. Begge kjønn. Prosent	22
5.1. Innvandrere 25-49 år, etter botid og innvandringsgrunn. 2011. Prosent	23
5.2. Innvandrere 25-49 år, etter botid, innvandringsgrunn og kjønn. 2011. Prosent.....	24
5.3. Innvandrere 25-49 år, etter utdanningsnivå og botid. Prosent. 2011	24
5.4. Innvandrere 25-49 år, etter kjønn, utdanningsnivå og botid. Prosent. 2011	25
5.5. Innvandrere 25-49 år med botid 0-4 år, etter utdanningsnivå og landgruppe. 2011	26
5.6. Innvandrere 25 - 49 år med botid 0-4 år, etter utdanningsnivå og landbakgrunn. Prosent. 2011 (De 15 landene med flest innvandrere i denne gruppen rangert etter antall innvandrere).....	27
5.7. Innvandrere 25-49 år med høyskole eller universitetsutdanning, etter botid og fagfelt. Prosent. 2011	27
5.8. Andel innvandrere, 25-49 år, etter botid, fagfelt og kjønn. 2011	28

Tabellregister

2.1.	Antall og andel med uoppgitt utdanning i ulike aldersgrupper. Prosent. 1. oktober 2011	9
5.1.	Antall innvandrere 25 – 49 år, fordelt etter land og botid. Prosent. 2011 (De 15 landene med flest innvandrere i hver av gruppene)	23

Vedlegg

A1.	Innvandrere i alderen 25-49 år, etter utdanningsnivå, kjønn og innvandringsgrunn. Antall og andel. 2011	30
A2.	Oversikt over svar fra innvandrere fra de største landgruppene. Landbakgrunn, utsendte skjema, antall svar, postreturer og svarprosent. 1.oktober 2011	31
A3a.	Innvandrere 16 år og over, etter kjønn, alder og utdanningsnivå. 1. oktober 2011.....	31
A3b.	Den øvrige befolkningen 16 år og over, etter kjønn, alder og utdanningsnivå. 1. oktober 2011	32
A3c.	Norskfødte med innvandrerforeldre 16 år og over, etter kjønn, alder og utdanningsnivå. 1. oktober 2011	32
A4.	Innvandrere 25-49 år, etter kjønn, landgrupper og utdanningsnivå. 1. oktober 2011 ..	33
A5.	Innvandrere i alderen 25-49 år, etter utdanningsnivå og landbakgrunn. De største landene. 1. oktober 2011	34
A6.	Innvandrere 25-49 år, etter kjønn, de 8 største landene og utdanningsnivå. 1. oktober 2011.	35
A7.	Innvandrere i alderen 25-49 år, etter utdanningsnivå, kjønn og innvandringsgrunn. 2011	35
A8.	Innvandrere 25-49 år fordelt på kommuner med over 1000 innvandrere etter utdanningsnivå. Antall og prosent. 2011	36
A9.	Innvandrere 25-49 år, etter kjønn og utdanningsnivå på kommune. Kommuner med mer enn 1000 innvandrere i aldersgruppen. 1. oktober 2011	37
A10.	Innvandrere, 25 - 49 år, etter utdanningsnivå, kjønn og botid. 1. oktober 2011.....	39
A11.	Innvandrere, 25 - 49 år, etter landgrupper, utdanningsnivå og botid. 1. oktober 2011	40
A12.	Innvandrere, 25 - 49 år, etter landbakgrunn utdanningsnivå og botid. Utvalgte land. 1. oktober 2011	41
A13.	Andel innvandrere med høyere utdanning, 25 - 49 år, etter botid, fagfelt og kjønn. 1. oktober 2011	42

B Returadresse:
Statistisk sentralbyrå
NO-2225 Kongsvinger

Statistisk sentralbyrå

24/2013

Befolkningens utdanningsnivå

Avsender:
Statistisk sentralbyrå

Postadresse:
Postboks 8131 Dep
NO-0033 Oslo

Besøksadresse:
Kongens gate 6, Oslo
Oterveien 23, Kongsvinger

E-post: ssb@ssb.no
Internett: www.ssb.no
Telefon: 62 88 50 00

ISBN 978-82-537-8679-7 (trykt)
ISBN 978-82-537-8680-3 (elektronisk)
ISSN 0806-2056

Pris kr 155,00 inkl. mva

ISBN 978-82-537-8679-7

9 788253 786797

Statistisk sentralbyrå
Statistics Norway

Design: Siri Boquist